

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO J.E. VALDO ADAMKAUS KALBA TAUTAI

Lietuvos Respublikos
piliečiai!

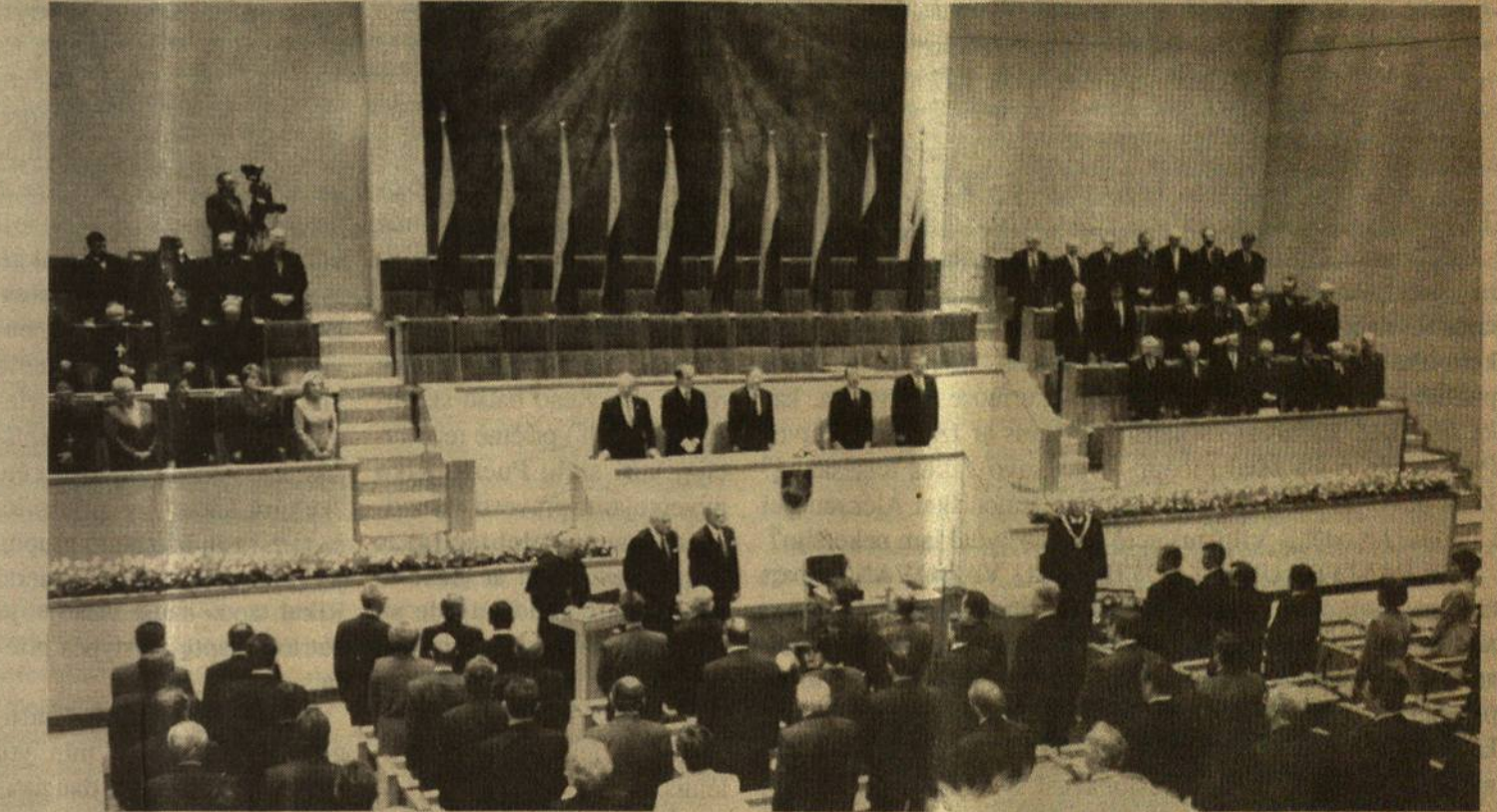
Brangūs tėvynainiai!
Broliai ir seserys!

Esu čia ir dabar – nes to-
kia yra JŪSŲ valia, kurią iš-
reiškėte laisvuose, demokra-
tiniuose ir nepriklausomuose
Lietuvos Respublikos Prezi-
dento rinkimuose.

Esu čia ir dabar – nes to-
kia yra MANO valia, atvedu-
si mane į šią dieną, kad kartu
su jumis atlikčiau savo parei-
gą Lietuvai.

Čia ir dabar žvelgia į mus
istorija, visa jos didybė ir
menkystė, visa jos laisvė ir
prievara. Mes nieko neatme-
tame, nes tai yra MŪSŲ isto-
rija, mūsų aušros ir mūsų su-
temos, mūsų pergalių džiaug-
smas ir pralaimėjimų kartėlis,
mūsų kraujas ir mūsų ašaros.
Tačiau visų pirma ir visų lū-
pomis mes šloviname laisvę,
apkabiname ją, suprasdami,
kad laisvė yra ne kieno nors
nuosavybė, o visų PAREI-
GA, tėvų ir protėvių priesa-
kas, aukščiausia vertybė,
kuria mes norime pagrįsti vi-
sus savo darbus, visą savo
kūrybą. Ligi paskutinio ato-
dūso, nė akimirkai neužmirš-
dami, kad laisvė yra KIEK-
VIEÑO ir VISŲ ir kad gy-
venti – tai reiškia BŪTI
LAISVĖJE, kad kiekvieno
gyvenimas gali būti TIKRAI
laisvas tikrai gerbiant KITO
gyvenimą, gerbiant KITO
laisvę. Mes saugosime ir gin-
sime aukščiausią laisvės kūri-
nį – žmogų, jo laisvą valią, jo
teisę rinktis gyvenimą ir at-
verti jį VISOMS darbo ir kū-
rybos formoms.

Esame sena ir garbinga
Tauta, atėję į šią aikštę kartu
su šlovinga savo istorija. Ga-
lima tarti, kad būtent istorija
ir atsivedė mus čia, taip pri-
mindama mums visus karus
ir sukilimus, liepdama išsižiū-
rėti į kiekvieną kraujo lašą,
pralietą dėl Tautos laisvės ir
jos nepriklausomybės, padė-
dama įsijausti į kiekvieną
kančią, iškentėtą per amžius.
Mes sakome: nėra to skaus-
mo ir tos netekties, kurios ne-
prisimintume. Būtume never-
ti savo laisvės, jeigu tai už-
mirštume arba leistume už-
miršti. Prieš daugelį amžių
čia degė šventoji ugnis, ir se-
nieji mūsų protėviai, pamal-
džiai susikaupe, regėjo joje
gėrio pergalę prieš blogį ir
amžinybės pergalę prieš lai-
kinumą. Ugnis neturėjo už-
gesti, kaip neturėjo išsivirti
žemėje tamsa ir blogis. Am-
žinoji gyvybė ir jos laisvė –

Lietuvos Prezidento J.E. Valdo Adamkaus priesaikos priėmimo ceremonija Seimo rūmuose.

nenugalima, nepavergiamą –
plaikstėsi ir šoko šventosios
ugnies liepsnose ir žmonių
sielose. Tikime, kad laisvės
ugnies kibirkštis gyva kiek-
vieno lietuvių širdyje. Ji nie-
kada nebuvo mumyse užge-
susi, ji padėjo išlaikyti visas
priespaudas ir okupacijas, ji
atvedė mus į šią dieną. Garbė
tiems, kurie atėjo ligi čia su
laisvės ugnimi, amžina šlovė
tiems, kurie krito kovoje, bu-
vo nukankinti kalėjimuose ir
tremtyse, iš ilgesio mirė toli
nuo Lietuvos, bet su jos var-
du lūpose.

Šiandien šloviname lais-
vę, garsiai tariame šį žodį,
ryžtingai pabraukdami jį savo
istorijoje ir dabartyje. Taip,
laisvė yra didelė Apvaizdos
dovana, visų kuriančiųjų ga-
lių motina. Turime pažadinti,
prikelti ir sutelkti KURIA-
MAŠIAS Lietuvos žmonių
jėgas. Užtenka griovimo ir
ardymo, kai šalia mūsų griū-
na vertingas ir unikalus Vil-
niaus senamiestis. Kai griūna
žmonių pasitikėjimas ir vil-
tys, kai gausėja rankų, ieš-
kančių darbo ir nerandančių
jo. Kurkime šiuolaikinę vi-
suomenę, paremtą tarpusavio
pasitikėjimu, parama silpnes-
niam, atjauta ir pagalba – jos
ieškančiam, paguoda – jos
besišaukiančiam. Ir palaimin-
tos tebūna gerumo akys, ku-
rios kitame mato brolių. Pyk-
čio, keršto, godumo, pavydo,
įtarumo apsėstas žmogus nėra
laisvas. Savo būtyje jis ne-
randa svarbiausio – santarvės
su savimi, su viskuo, kas yra,
prieštaravimų suplėšyta jo
širdis praranda džiaugsmą ir
kūrybos galią. Šita šalis ir ši-
tas miestas nuo amžių garsėjo
tolerancija ir pakantumu ki-

tokiai tautinei ir religinei
orientacijai. Lietuva jau 14-
ajame amžiuje sugebėjo pri-
imti Didžiojo Kunigaikščio
Gedimino pakviestus kitų ša-
lių meistrus, amatininkus,
pirklius, užtikrindama jiems
saugumą, globą ir paramą.
Tai negi šių dienų Lietuva
nepajėgtų toleruoti kitą tikėji-
mą išpažįstančių, kitaip mąs-
tančių ar kalbančių savo pi-
liečių? Įvairovė, gausa ir vi-
sos Kūrinijos santarvė yra
dieviškosios darnos pagrinda-
s ir esmė. Mes pasisakome
už politiniame šalies gyvenime
kylančią Santarvės pakto
idėją, suvokdami ją kaip lais-
vo žmogaus gyvenimo lais-
vėje principą. Ji nepanaikina
lietuviškumo, nepaverčia vie-
nos ar kitos žmonių grupės
priešais. Atvirkščiai: ji nori
sumažinti priešišumą, vis
dar besireiškiantį visuomenė-
je. Santarvės idėja yra KŪ-
RYBINĖ, ji siekia pakelti vi-
suomenę ir politinį jos gyve-
nimą į naują lygį, ji nori su-
teikti mūsų bendravimui nau-
jų, ramesnių ir, sakyčiau,
šiuolaikiškesnių bei moder-
nesnių spalvų. Todėl tikiu,
kad mūsų partijos, kaip ko-
lektyviniai visuomenės lyde-
riai, parodys savo politinę va-
lią ir kūrybiškumą, jautrumą
tikrovei ir paslankumą joje.

Mes sakome: žmogaus
gyvenimas yra absoliuti ver-
tybė. Privalome apgaubti jį
tiesa ir teisingumu, įstatymų
ir valstybės institucijų globa.
Visa man suteiktos presiden-
tinės valdžios galia aš siek-
siu, kad Lietuvoje išsivirtintų
sąžininga ir dora, rūpestinga
ir paslaugi, atsakinga ir mo-
rali visų lygių valdininkija,
kurios pagrindinis principas

būtų ne VALDYTI, o TAR-
NAUTI – t.y. padėti, patarti
ir, žinoma, spręsti. Mums ne-
reikia tuščiažodžių šūkių –
mums reikia veiklaus, inicia-
tyvaus patriotizmo, reikia pi-
liečio, jaučiančio Tėvynę SA-
VYJE, auginančio ją. Duo-
dančio aukojančio jai. Vis
dar pasitaiko veikėjų, įsitiki-
nusių ir norinčių mus įtikinti,
kad Tėvynė yra amžinai
jiems skolinga, o yra atvirkš-
čiai, todėl ir sau, ir jiems at-
sakau: Reddite patriae, quod
debetis! (Grazinkite Tėvynei,
ką esate skolingi).

O skolingi savo Tėvynei
esame visi. Skolingi jos isto-
rijai, jos kalbai – seniausiam
ir didžiausiam tautos kūri-
niui, kuriam jau ne sykį buvo
iškilusi mirtina grėsmė, išny-
kimo pavojus. Pernai turinin-
gai paminėjome Pirmosios
lietuviškos knygos jubiliejų.
Ateinančiais metais – 1999-
aisiais pagarbiai nusilenksi-
me kitam mūsų kalbos pa-
minklui – Mikalojaus Dauk-
šos "Postilei". Tartum testa-
mentas, tartum priesakas ir
šiandien aktualiai skamba gi-
lūs šios knygos Prakalbos žo-
džiai: "Kalba yra bendras
meilės ryšys, vienybės moti-
na, pilietiškumo tėvas, vals-
tybės sargas". Neužmirškime
šių žodžių, parašytų prieš 400
metų. Parašytų amžiams. Ir
mums.

Skolingi esame ir savo
gamtai, savo žemei, miš-
kams, upėms ir ežerams.
Gamta žiūri į mus patikliai,
su meile ir atsidavimu. Atsi-
davimu globai, bendradarbia-
vimui. Ne vergystei, plėši-
mui, išnaudojimui. Dėsninga,
kad gamtos tarša vyksta ly-
giagrečiai su žmogaus dva-

sios tarša, kad Nemuno ar
Kuršių marių bjaurastį lydi
dorovinis nuosmukis, abejin-
gumas moralei, nusikalsta-
numas, dvasinio purvo
upės... Kiek čia darbo galėtų
rasti mokykla, spauda, Fi-
nyčia! Aš kreipiuosi į
vos jaunimą: ateinan-
čius – jūsų amžius, be-
toks, kokius pamatu-
ir jam, ir savo gyve-
šiam amžiuje. Yp-
esame savo du-
duonelei kasdieni-
sakant, skolingi
dieną auginančiai
šia skolą – ne v.
darbas. Sieksiu,
spartintas žemės
savininkams, kad
mi ūkininkai ir n-
čios žemės ūkio
kad laiku būtų at-
su žemdirbiais už jų
ciją. Stengsiuos, kad Lietu-
vos kaimui atsivertų nauji
kredito ir ilgalaikių paskolų
šaltiniai.

Gyvenimas Tėvynėje
reiškia nuolatinį, nepertrau-
kiamą darbą ir kūrybą. Augi-
mą ir auginimą. Aš kviečiu
visus į šį darbą ir kreipiuosi į
visus: padėkite man, kad aš
galėčiau padėti jums. Jūs
daug galite, – jūs galite viską.
Arba beveik viską. Mano šir-
dis, mano patyrimas, mano
sugebėjimai – su jumis.
Jums. Kito tikslo aš neturiu.
Aš nežadu lengvo gyvenimo,
nes lengvo gyvenimo niekur
nėra. Aš kviečiu į darbą, kad
mūsų gyvenimas palengvėtų.
Kartoju... kad palengvėtų!
Suglauskime pečius, kad pa-
keltumėm sunkią našta, kad

(Nukelta į 4 psl.)

Girdėta iš Vilniaus

• **PREZIDENTŪROJE.** Prezidentas Valdas Adamkus, Seimui pritarus, paskyrė Gediminą Vagnorių premjeru ir pavėdė jam per 15 dienų sudaryti Ministrų kabinetą. Kovo 11 d. Prezidentas pasiūlė Vyriausybės pertvarkymo planą. Premjeras su Prezidentu pradėjo konkrečias konsultacijas dėl ministerijų pavadinimų. Pasak Premjero, vietoj dabar esančių 17 ministerijų turėtų likti 14.

• **APDOVANOJIMAI.** Kovo 11-ąją Prezidento V. Adamkaus dekretu Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis apdovanotas Vytauto Didžiojo 1-ojo laipsnio ordinu. Apdovanojimas įteiktas per iškilmingą Seimo posėdį. Prezidento įsaku Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 1-ojo laipsnio ordinas paskirtas išeivijos poetui Bernardui Brazdžioniui.

• **KALTINIMAI A. LILEIKIUI – KGB KLASTOTĖ?** "Respublikos" žurnalistas atliko tyrimą, kurio rezultatas – labai rimtas įtarimas, kad dokumentai, liudijantys Aleksandro Lileikio kaltę, yra falsifikatai, o tarptautinės žydų organizacijos ir "nacionalinė" Generalinė prokuratūra užkibo ant prieš keliolika metų KGB užmestos meškerės. Kovo 12 d. "Respublika" pradėjo spausdinti rašinius, kuriuose svarstoma, kas ką spaudžia: Lietuvos žurnalistai teismus ar Izraelis Lietuvos Prezidentą, o šis savo ruožtu – visą savo šalies teisėsaugą? Kaip buvo priimtas įstatymas, skirtas asmeniškai Aleksandrui Lileikiui? Kodėl iš Vilniaus geto pabėgę žydai jam nekeršijo?

• **PASITRAUKĖ TAUTININKŲ VADOVAS.** Buvęs žinomas Sąjūdžio veikėjas, miškų ūkio ministras ir Lietuvos ambasadorius Vokietijoje Vaidotas Antanaitis kovo 12 d. atsišlytino iš Lietuvos tautininkų sąjungos (LTS) pirmininko pareigų. Jis taip pat nenorėtų likti LTS valdybos nariu. Eltos korespondentui V. Antanaitis sakė, kad tokio jo apsisprendimo motyvai – solidus amžius, sušlubavusi sveikata ir per didelis pareigų skaičius. 69 metų V. Antanaitis taip pat yra praėjusių rudeni įkurto visuomeninio judėjimo "Lietuvos pilietinė sąjunga" vadovas ir Miškininkų sąjungos pirmininkas. Iš pastarųjų pareigų jis ketina pasitraukti kovo pabaigoje. Lietuvos tautininkų sąjunga vienija apie pusantro tūkstančio narių.

• **"TELEKOMO" PRIVATIZACIJOS KLAUSIMAI.** "Kauno dienos" priedas "Argumentai" teigia, kad privatizuojant šį pirmąjį superstrateginį monopolinį objektą, nėra ekonominės analizės. To pasigenda ne vien piliečiai. Seimo nariai, kurie turi labai prieštarigus ir vieni kitus neigiančius duomenis. Net svarstant Seime, buvo apsibota tik socialiniu aspektu. Anot Seimo nario A. Medalinsko, atsakymus, kuo grindžiamas 7 centų už vietinio pokalbio ekonominis pagrįstumas, vengiama kaip maro.

• **NO MIESTO TARYBA NUSPRENDĖ KREIPTIS Į VYRIAUSYBĘ IR** kad būtų atšauktas Ministro R. Pleikio įsakymas "Dėl komunikacijų paslaugų tarifų" pakeitimo.

• **JUNIMO BENDRADARBIAVIMAS.** Šių metų pabaigoje, Latvija ir Estija turėtų pasirašyti tarptautinę bendradarbiavimo sutartį. Jos tekstas svarstomas kovo mėnuose prasidėjusiame Baltijos šalių atstovų, už jaunimo reikalus, susitikime. Panašias sutartis yra pasirašiusi su Vokietija ir Lenkija.

• **RĮŽIMAS.** Iš Jungtinių Amerikos valstijų gyventojų sugrįžo dailininkas ir kolekcininkas, Vilniaus dailės mokyklos garbės daktaras Kazys Varnelis su žmona Gabrielė. Jie kuriasi sostinės senamiestyje įrengtuose K. Varnelio namuose. Čia šeima gyvens, bus rengiamos parodos, rodoma K. Varnelio sukauptoji kolekcija.

• **DOVANA.** Pasvalio miesto P. Vileišio vidurinė mokykla, siekianti susigrąžinti gimnazijos vardą, gavo brangią dovaną iš JAV: filosofijos mokslų daktaras, bendros Lietuvos ir JAV firmos "OmniTel" tarybos pirmininkas Juozas Kazickas padovanojo mokyklai 10 naujų kompiuterių. Mokyklą verslininkas pasirinko neatsitiktinai – joje kadaise ir pats mokėsi.

• **BYLA DĖL ŽVEJYBOS LAIVYNO.** Klaipėdos prokuratūra perdavė teismui baudžiamąją bylą, kurioje buvęs valstybinės žvejybos laivyno įmonės "Jūra" generalinis direktorius Ričardas Zažekis kaltinamas suklastojęs dokumentus ir iššvaistęs 5 mln. 591 tūkst. litų, parduodant didįjį žvejybos tralerį šaldytuvą "M. Valančius". R. Zažekis buvo apkaltintas neteisėto atlyginimo paėmimu, Rusijos firmai parduodant didįjį žvejybos tralerį šaldytuvą "Maironis". Generalinė prokuratūra nagrinėja dar vieną su R. Zažekio veikla susijusį įvykį, parduodant didįjį žvejybos tralerį šaldytuvą "P. Širvytis". Šis sandoris "Jūrai" atnešė 5 mln. 489 tūkst. litų nuostolį.

• **"ŽALGIRIS" – EUROLYGOJE.** "Žalgirio" krepšininkai nugalėjo Belgrado "Beobanka" komandą ir užsitikrino teisę kitais metais žaisti Europos krepšinio elite – Eurolygoje. Žalgiriečius pasveikino Ministras Pirmininkas G. Vagnorius. (Pagal Eltos pranešimus)

Iš visur – apie viską

Algirdas Pužauskas

Šiomet sueina 100 metų, kai buvo pasirašyta Amerikos-Ispanijos karo užbaigimo sutartis ir Amerika perėmė Puerto Riko salos kontrolę. Sutartis buvo pasirašyta Paryžiuje. Šia proga Atstovų rūmai vos vieno balso skirtumu (209-208) priėmė rezoliuciją, kuri siūlo Puerto Riko gyventojams praveisti visuotinę apklausą (plebiscitą) ir laisvai pasirinkti: ar pasilikti dabartinėje sandraugoje su Amerika ar pasiskelbti laisva, nepriklausoma valstybe, ar tapti 51-ja JAV valstija su visomis jos teisėmis ir prievoliomis.

Šis klausimas saloje išskyla ne pirmą sykį. Puerto Rike veikia įvairios politinės partijos, kurių uždavinys – siekti savarankiškos valstybės teisių. Viena svarbiausių tokių partijų veikėjų yra Lolita Lebron, daugiau kaip 20 metų praleidusi kalėjime už 1954 metais surengtą Atstovų

PUERTO RIKO ATEITIS

rūmų užpuolimą, kurio metu buvo sužeisti penki amerikiečiai kongresmenai. Dar anksčiau – 1951 m. grupė puertorikiečių planavo nužudyti tuometinį JAV prezidentą H. Truman. Dabartinis Puerto Riko gubernatorius Pedro Rossello yra stiprus išsijungimo į JAV šalininkas, tačiau ir jis pripažįsta, kad ši 51-oji valstija kalbėtų ispaniškai, švęstų savo herojų šventes. Dešinysis respublikonas, buvęs kandidatas į prezidento vietą Patrick Buchanan vienoje svarstybose yra pareiškęs, kad Amerikoje sustiprėtų "kultūrų karas", ty. priešprieša tarp rasių ir etninių grupių, jų kultūrų bei istorijų. Puerto Rikui tapus nauja valstija, jo patriotai taptų valstybės priešais.

Saloje gyvena 3.7 mln. gyventojų, o dar 2.7 mln. yra apsigyvenę žemyne, daugiausia JAV. Kai 1959 m. sausio 3 d. į valstijų būrį buvo priimta Aliaskos teritorija, dėl to labai pergyveno Teksaso gyventojai. Jų valstijos giesmėje iki tol buvo įrašyti žodžiai "didžiausia ir šauniau- sia" valstija. Aliaską priėmus, teko pakeisti žodį "didžiausia". Aliaskos gyventojai į tai

atrėžė, kad jei Teksaso žmonės nenusiramins, jie padalins Aliaską per pusę į dvi dalis, tada Teksas bus trečia didžiausia valstija. Teksasiečiai atsakė, kad jie laukia šiltesnio oro, nes ledams ištirpus, Aliaska gerokai sumažėsianti. Tapusi JAV valstija, Puerto Riko sala būtų 23-čia pagal dydį.

Nors salos pajamos yra didesnės už daugelio Centrinės ar Pietų Amerikos valstybių ir jos bendrasis vidinis produktas yra aukštesnis, tačiau tarp Amerikos valstijų Puerto Rikas būtų dar skurdesnis už Misisipę. Didžiausia kliūtis yra kalba. Sakoma, kad 75 proc. salos gyventojų nekalba ir neskaito angliškai.

Puertorikiečiai tapo JAV piliečiais dar 1917 m., tačiau jie negali balsuoti, renkant JAV prezidentą ir Kongrese teturi vieną atstovą, kuris negali balsuoti, o tik stebėti ir patarti. Kada 1993 m. Puerto Rike buvo prarastas nieko neįpareigojantis referendumas, už dabartinę sandraugos padėtį balsavo 48.4 proc., už JAV valstijos statusą – 46.2%, o likusieji – už nepriklausomybę.

Keliais sakiniiais

• Rusijos prezidentas Boris Jelcin balandžio mėnesį rengiasi aplankyti Japoniją. Dar neišspręstas keturių japonų salų, kurias Rusija pagrobė, grąžinimo klausimas. Dar nepasirašyta taikos sutartis, tačiau Japonija žada paskolinti Rusijai pusantro milijardo dolerių gyvenamųjų namų statybai Tolimuose Rytuose.

• Iš pareigų pasitraukė Izraelio slaptosios tarnybos viršininkas Danny Jatomi. Jo vadovaujama žinyba "Mossad" padarė daug klaidų Jordanijoje ir Šveicarijoje.

• Jungtinėse Tautose Brazilijos ambasadorius pareiškė, kad po visų pasitarimų su Irako vyriausybe šiuo metu leisti panaudoti jėgą gali tik JT Saugumo Taryba. Anot ambasadoriaus, jokia atskira valstybė negali nuspręsti imtis karo veiksmų. Jungtinių Tautų organizacija paskyrė Indijos diplomata Prakash Shah specialiu ryšininku su Iraku. Prezidentas B. Clinton dar sykį išpėjo Irako vyriausybę, kad ji neišvengs skaudžios bausmės, jei sulaužys JT organizacijai duotą žodį.

• Vokietijoje Žemutinės Saksonijos gubernatorius Gerhard Schroeder didele

balsų persvara laimėjo gubernatoriaus vietą. Jis priklauso socialdemokratų partijai. Vokiečių spauda pranašauja, kad G. Schroeder gali tapti kandidatu į Vokietijos kanclerio vietą ir net nugalėti kanclerį H. Kohl per rugsėjo 27 d. rinkimus. Krikščionis demokratas H. Kohl valdo Vokietiją jau 16 metų.

• Indijos parlamento rinkimuose jokia politinė partija nelaimėjo aiškios daugumos. Todėl vėl teks sudaryti koalicinę vyriausybę.

• Šiaurės Korėja sumažino žmonėms dalinamo maisto porcijas, tačiau sandėliai bus tušti už kelių savaičių. Apie tai skelbia tarptautinės šalpos organizacijos.

• Izraelio premjeras B. Netanjahu pasakė iš Kanados atvykusiai žydų delegacijai, kad jis mielai sutiktų pasitraukti iš Libano įsteigtos "saugumo zonos", jai pats Libanas ar Sirija sutiktų garantuoti Izraelio sienos saugumą. Sirija ir Libanas tuoj atmetė Izraelio premjero siūlymus, nes jau 20 metų Jungtinės Tautos reikalauja, kad Izraelis pasitrauktų iš tos zonos ir vykdytų JT rezoliuciją Nr. 425.

• JAV Senato užsienio reikalų komitetas 16 balsų prieš 2 pritarė NATO valstybių išplėtimui, priimant į šią sąjungą Lenkiją, Vengriją ir Čekiją.

• Valstybės departamentas išpėjo Jugoslavijos vyriausybę nepersekioti Kosovo provincijoje gyvenančių albanų ir elgtis labai atsargiai, nes didesnis konfliktas Kosovo galėtų išsipletoti į Albaniją, Makedoniją, net į Graikiją ir Bulgariją. Tarp dviejų milijonų Kosovo gyventojų albanai sudaro apie 90 proc. Serbų policininkai teigia, kad tarp albanų veikia nelegali teroristinė "išsilaisvinimo" organizacija, prieš kurią kovoja policija. Albanai tvirtina, kad serbai ėmėsi "etninio valymo".

• Rusijos prezidentas B. Jelcin paskelbė dekretą, kuriame nurodoma sujungti kelias karinės žvalgybos įstaigas. Valstybės karinio inspektoriatas ir Gynybos tarybos įstaigos sujungtos į vieną Saugumo tarybą. Jos viršininku paskirtas Andrej Kokošin. Dar anksčiau buvusi sovietų laikų KGB (dabar vadinama Federaline saugumo tarnyba) (Nukelta į 3 psl.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. 216 531-8428

e-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: DR. JONAS JASAITIS

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA

19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. – Subscription per year-\$35.00, first class-\$58 • Single copy-70 cents. Air mail overseas-\$110.00.

Prenumerata metams – \$35.00, pusei metų – \$20.00, pirma klase – \$58• Oro paštu į užsienį metams – \$110.00. • Atskiro numerio kaina 70 centų • Straipsniai pasirašyti pavardė, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant – Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Redaktoriaus skiltis

Isterija arba kas yra fašistai?

Naujametinę 1991 metų naktį Vilniaus gatvėmis važinėjo brezentu dengti sovietų kariniai sunkvežimiai su užrašais "Liudi" (žmonės). Juose sėdėję jauni vyriokai, išvydę retus praėčius, šūkavo:

– S Novym godom, gospoda fašisty! (Su Naujais metais, ponai fašistai!)

Tie trumpai apkirpi bernai žadėjo mus netrukus pašokdinti pagal "kalašnikovų muziką".

Taigi... Okupacinių pajėgų kareiviai fašistais vadino mus, nuo amžių čia gyvenančius. Tokia buvo sovietinė "logika". Grasinimai už kelių dienų pavirto tikrove: buvo pralietas nekaltas kraujas. Tik "šokančių pagal kalašnikovą" žudikai neišvydo.

Šiomet, kovo 3 d. Latvijos sostinės Rygos centre vėl pasipylė riksmas apie "fašistus". Minia užtvėrė eismą centrinėse Rygos gatvėse, elgėsi ypatingai įžuliai ir provokuojančiai. Čia pat įtemptai darbavosi Maskvos televizijos žurnalistai. Rusijos telegramų agentūros vėliau skelbė, kad ten vyko "taikus rusakalbių pensininkų piketas". Tiesa, po kelių dienų lyg pro sukastus dantis pripažinta, kad "piketas" buvęs "nesankcionuotas": organizatoriai net nesikreipė į miesto savivaldybę, kad suderintų jo vietą, laiką ir kitas aplinkybes, kaip reikalauja įstatymai. Ir kam to leidimo? Argi jie ko nors klausė, kai prieš keliasdešimt metų suvažiavo į Baltijos valstybes ir įvedė jose savo – "kalašnikovinę tvarką"? Kaip gi jie gali susitaikyti su tuo, jog nebėra "padėties viešpatiai". Anot jų, jei latviai, esantys arba lietuviai nori tvarkytis savo žemėje, tai jie – tikrai tikriausi "fašistai". Užgrobėjai – tik "išvaduotojai".

Tačiau kovo 3-ąją latvių policininkai vis dėlto pareikalavo, kad "rusakalbiai pensininkai" gerbtų Latvijos įstatymus. Kai piketuotojai nepakluso, pareigūnai išstumė juos iš gatvių ir praleido susi-

kaupusius automobilius. Išstumė tvirtai, bet mandagiai: provokatoriams nepavyko rasti nė vieno nukentėjusio!

Štai tada ir prasidėjo isterija. Pats Rusijos premjeras šoko aiškinti, jog "Rusiją sukrėtė tai, kaip Latvijos policija elgėsi su grupe senyvų rusakalbių, protestavusių prieš gyvenimo lygio smukimą". Jis užsipuolė Latvijos premjerą, įtarusį, kad šie įvykiai – ne kas kita, kaip pačios Rusijos suplanuota provokacija. V.Černomyrdin tvirtino: "Neleistina, kad Europos centre, XX amžiaus pabaigoje būtų žeminamos ištisos tautos!" Pasirodo, jų ten jau yra visa tauta – net 600 tūkstančių. "Rusija visą laiką buvo tokia kantri!" – tvirtino jis.

Netrukus ir iš Maskvos pasigirdo: "Fašistai!". Kompartijos vadas Genadij Ziuganov teigė, kad "fašistinė Latvijos politika tikrai neatitinka jos pretenzijų įsijungti į tarptautinę bendriją". Rusijos Dūma paskelbė pareiškimą, kuriame reikalauja neplėsti NATO ir jokių būdu nepriimti į šią sąjungą Baltijos valstybių. Prezidento B. Jelcin atstovas pranešė apie planuojamas ekonomines "sankcijas" Latvijai. Anot jo, šalis, kurios ūkis priklauso nuo Rusijos tiekimo, privalo labiau skaitytis "su jos interesais". Bet juk tiekama ne veltui.

Išpūstas burbulas greitai subliuško. Latvijos valdžia pateikė visus duomenis apie šį incidentą. Pasaulis tuoj pat sugretino, kaip Rusija reagavo į tai, kad šiomis dienomis Kosove serbų policija išžudė daugiau kaip 20 albanų: atseit, "vidaus reikalas, "separatistams" taip ir reikia. Kaip ir jų vykdytos masinės čečėnų žudynės! Estijos atstovai tiesiai pareiškė, kad "dvigubų standartų" nebegalima pateisinti. Tik Lietuvos užsienio reikalų ministerija žadėjo savo nuomonę išdėstyti vėliau, kai įsigilins "į visas aplinkybes".

GYVENIMAS ANT BEDUGNĖS KRAŠTO

Juozas Žygas

El Ninjo sukelti vėjai jau ankstyvą pavasarį žadėjo. Varnėnai seniai jau sugrįžę. Per savo darbo kambario langą matau, kaip voverytės medžių šakose žaidžia. Pavasariui artėjant, norėjau ką nors linksmesnio parašyti. Taip, kaip tie, kurie pirmą sykį dviem ar trim savaitėm į Lietuvą nuvykę, jau "pagerėjimą" mato. Maniau, kad gal reikės man pas kokią daktarą eiti ir recepto "optimizmo" piliulėms prašyti, kad ir aš besišypsančius veidus matyčiau bei lakštingalas girdėčiau. Dabar tik susirūpinusius veidus tematau. (O čia dar ir Čikagoje nežinia iš kur šaltis su sniego pūgomis staiga užgriuvo. - red.)

Prisimenu, kad neseniai iš Žvėryno trečiuoju troleibusu į miesto centrą važiuojant, jokių besišypsančių veidų nemačiau. Padėtis šiek tiek pagyvėja tik tada, kai įlipa kontrolierius ir talonėlius (bilietus) parodyti prašo. Tuomet visokių piktų ir net gana įdomių atsakymų tenka girdėti. Viena moteriškė gana piktokai atrėžė:

– Taloną? Kokį taloną? Aš tik du litus teturiu ir grįždama "batoną" (baltą duoną), o ne taloną pirkiau!

O kita moteriškė piktokai atšovė:

– Kodėl vakar, kuomet taloną turėjau, tai netikrinai ir talonų neprašei?

Tikrintoją turbūt neturi teisės laukant išprašyti keleivius, važiuojant be bilieto. Be to, kuomet žmonės yra viskuo nusivylę, tai dar nežinia ar leistų kurį nors iš troleibuso išmesti. Tie, kurie troleibusais važinėja, tai neturi dėl ko šypsotis.

Į Lietuvą nuvykęs, su ružavais akiniais nevaikštau. Žinoma, ir vien tik purvo neieškau. Būdamas Lietuvoje, kasdien po dvejetą laikraščių perku. Ir Čikagoje kiekvieną dieną girdžiu radijo pranešimus iš Lietuvos. Labiausia mane domina ekonomika ir politika. Ir pasirodo, kad vis tiek daug ko dar nežinau. Gyvenimo tikrovė neretai yra žymiai blogesnė, negu aš apie ją parašau! Stebiuosi, kad Lietuvos spauda apie tai kas dieną didelėmis raidėmis nerašo. O juk stačia galva į prarają krentama. Kodėl Lietuvos valdžios žmonės ir vyriausybės spaudos atstovai apie kažkokį pagerėjimą kalba?

Lietuvoje jau gal 60% žmonių nepajėgia spaudos nusipirkti, tai ir nežino, kur valstybė vedama. Neseniai savo archyvą tvarkydamas, radau spaudos žinutę, kuri mane šaltu prakaitu išpylė: "Vilnius, spalio 23 d. (BNS). Aštuonių mėnesių Lietuvos užsienio prekybos deficitas buvo 4,258 milijardai litų." Apie tai paskelbė Statistikos departamentas, remdamasis negalutiniais muitinės deklaracijų duomenimis. Tai be-

veik prilygsta visų praėjusių metų prekybos deficitui. Šiais metais deficitas net 72% didesnis, nei pernai tuo pačiu laikotarpiu, kai importas viršijo eksportą 2,47 milijardais litų. 1996 metais Lietuvos užsienio prekybos deficitas buvo 4,815 milijardai litų.

Vien per rugpjūčio mėnesį užsienio prekybos deficitas buvo 415,2 milijonai litų. Pernai rugpjūtyje – 74 mln. Lietuva per sausio – rugpjūčio mėnesius eksportavo produkcijos už 9,754 milijardus litų, o importavo – už 14,012 milijardų litų. Apie tai rašoma pernai metų spalio 24 d. "Lietuvos rytu".

Dabar pabandykime paskaičiuoti vienos dienos deficitą. Kuomet yra kalbama apie milijardus, tai daugeliui akyse pradeda raibuliuoti. Iš 14,012 (importo) atimkime 9,754 (eksportą) ir gausime 4,258 milijardų litų deficitą. Šią sumą padalinę iš 8 mėnesių, gauname 532.25 milijonus litų. Prie jų pridėkime 3 mln. kiekvienos dienos kontrabandą ir maždaug 3 mln. kiekvieną dieną didėjančią užsienio skolą. Tai gausime, kad kiekvieną mėnesį ta duobė, į kurią kraštas yra vedamas, pagilėja 712,25 milijonais litų. Kiekvieną dieną – 24,3 mln. Lt. Ir tai nėra investuota į pramonę, žemės ūkį, geležinkelius ar uostus. Apie 80% skiriama pravalgymui, pravažinėjimui, butų apšildymui, o dalis net be jokios naudos iššvaistoma. Tačiau valdininkai, žmonėms į akis žiūrėdami, apie gerėjantį gyvenimą kalba.

Iš visur – apie viską

(Atkelta iš 2 psl.)

labai svarbu išlaikyti branduolinių ginklų arsenalą geriausioje būklėje, nors ir mažinant tokių ginklų skaičių bei galingumą.

• Komunistinėje Kinijoje įvyko Liaudies kongreso suvažiavimas. Pasitraukiančiam premjerui rekomenduojant, buvo nutarta sumažinti partijos kišimasi į ekonominius valstybės reikalus. Valdžios nutarimu bus uždaryta nemaža ministerijų: iš 40 liks tik 29. Daug valdžios tarnautojų turės ieškotis naujo darbo. Įsteigta Informacijos ministerija, kuri užsiims ir propaganda.

• Kovo 5 d. tiek Rusijoje, tiek ypač Gruzijoje daug kas prisiminė, kad sukako 45 metai nuo diktatoriaus J. Stalino mirties. Daug kalbėtojų minėjo jo žygdarbius ir "socialistinius laimėjimus", nors

buvo ir tokių, kurie apgailestavo, kad jo valdymo metais nuo teroro veiksmų žuvo apie 21 milijonas žmonių.

• Ukrainos vyriausybė paskelbė, kad nors ji perdavė Rusijai arba sunaikino savo paveldėtus atominis ginklus, bet gynybos reikalams pasilikė vidutinių nuotolių raketas.

• Mažame Šiaurės Airijos miestelyje į taverną užėję ginkluoti vyrai nušovė du alų geriančius žmones, o tris sužeidė. Iš žuvusių vienas buvo katalikas, o kitas – protestantas. Spėjama, kad tokius užpuolimus vykdo atskilusi arių teroristų grupuotė, siekianti sustabdyti politines taikos derybas.

• Belgijoje įvyko susidūrimas tarp ginkluotos Alžyro islamo grupuotės teroristų ir belgų policijos. Po susišaudymo policijai pavyko suimti septynis arabus.

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO J.E. VALDO ADAMKAUS KALBA TAUTAI

(Atkelta iš 1 psl.)

atgaivintumėm, kad sutvirtintumėm tikėjimą ir pasitikėjimą Lietuva ir tais, kurie jai vadovauja. Jau girdima kalbų, kad mūsų kraštas tampa valdininkų respublika, kad pernelyg didelės biudžeto lėšos skiriamos visų lygių valdininkijai išlaikyti, o senatvės pensijos ar besimokančiųjų stipendijos – apgailėtina mažos. Turi pagaliau išgalėti morali vidaus politika, pilietinė ir teisinė atsakomybė už sprendimus ir jų padarinius. Daugelyje šalies gyvenimo sferų vykstanti reforma, atrodo, trypia vietoje dėl įstatymų ir juridinių aktų stokos ar jų ydingumo. Manytume, kad Seimui ir Vyriausybei reikėtų labiau suderinti reikšmingesnius politinius žingsnius ir socialines slinktis.

Gyventi Lietuvoje – tai reiškia gyventi Europoje, nuo kurios pusę amžiaus mus skyrė geležinė uždanga. Atsivėrėme Vakarų civilizacijos gėriui, tačiau mūsų kalėjimai perpildyti, ir (deja!) daugiausia jaunų žmonių, kurie privalėtų dabar būti aktyviausi šalies piliečiai: dirbti, kurti, mylėti, auginti vaikus. Prižaduo, kad ypatingą dėmesį skirsime kovai su nusikalstamumu, atkakliai ieškosime galimybių padėti socialiai remtoms jaunoms šeimoms. Skelbsime MORALINIO

ATSINAUJINIMO programą, kviesime į talką spaudą, radiją, televiziją, partijas ir visuomenines organizacijas, kooperuosime materialinius ir dvasinius išteklius. Šios programos centre turėtų iškilti ŽMOGUS, jo savitumas ir vertė, jo kūrybiškumas ir HUMANISTINIS aktyvumas. Reguluodami mokesčius ir kompensacijas, sieksime socialinio teisingumo. REIKIA VEIKTI! Maironis "nuolat verkšlenantiems politikams" šiandien tikriausiai pasakytų: mums reikia tų, kurie veikia, O NE VIENAS KITA KEIKIA.

Su pasitenkinimu noriu pasakyti, kad Prezidentas A. Brazauskas perduoda mums realistišką užsienio politiką. Turime gerus, dvišalėmis sutartimis apibrėžtus santykius su savo artimiausiais kaimynais. Ypač akcentuočiau Lietuvos santykius su Lenkijos Respublika – per visą šių valstybių istoriją jie dar niekad nebuvo pasiekę tokio pasitikėjimo, tarpusavio supratimo. Labai reikšminga sutartis su Rusijos Federacija. Sieksime, kad šiuos mūsų politinius sprendimus paremtų aktyvesni prekiniai, kultūriniai mainai, finansų ir technologijų investicijos į mūsų ūkį. Pagrindinė Lietuvos užsienio politikos kryptis išlie-

ka ta pati – tai Europos Sąjunga ir NATO. Stengsiuosi, kad jau mano prezidentinės kadencijos metu Lietuva taptų šių organizacijų nare. Kelias į šias struktūras prasideda Vilniuje. Pabrėžiu: Vilniuje, o ne Vakarų Europos sostinėse. Privalome dirbti, siekdami ekonominio ir finansinio stabilumo, derindami savo įstatymus su Europos Sąjungos įstatymais, rūpindamiesi teisinga ir laiku pateikiama informacija apie mūsų šalį. Ne ištrindami, o ryškindami ir akcentuodami savo tautinį tapatumą. Skatinsiu geros ir produktyvios kaimynystės plėtojimą su Baltijos šalimis. Mums atrodo, kad čia dar daug neišnaudotų galimybių.

Norėčiau išvengti politinės retorikos, ir visus kviečiu jos vengti.

Šiandien, kaip Lietuvos Respublikos Prezidentas, prisiekiau Seime. Esu pasiryžęs būti VISŲ Prezidentu, tartis ir bendradarbiauti su VISOMIS partijomis. Lietuva yra viena ir vientisa. Tikiu jos ateitimi, jos žmonėmis. Čia, prie paminklo Lietuvos Didžiajam Kunigaikščiui Gediminui, prie mūsų kilniosios Katedros, aš sakau:

Lietuva augs, ji privalo augti. Su ja augsime ir mes.

Aš – vienas iš jūsų.

Aš – su jumis.

PASAULIS IR LIETUVA

* **PROTESTO NOTA.** Latvijos Užsienio reikalų ministerija (URM) nusiuntė notą Rusijos URM. Joje teigiama, kad aukštų Rusijos Federacijos pareigūnų žodžiai apie kovo 3 d. mitingą pažeidžia diplomatinės ir etinės normas. Pateikiama Latvijos vyriausybės pozicija, aiškinant įvykių mitinguotojai nesilaikė įstatymu nustatytų taisyklių; užblokuodami gatvę, sudarė pavojų visuomeninei tvarkai). Rusijos URM informacijos ir spaudos departamento direktoriaus pavaduotojas Valerij Nesteruškin Interfax'ui pranešė, kad šią Maskva atidžiai išstudijuos ir apsispręs dėl tolimesnės reakcijos. Tačiau, siekdamas ginti žmogaus teises Latvijoje, RF atkreipė JT, ET, ESBO, kitų valstybių dėmesį į Latvijos valdžios savivalę. (Interfax)

* **GAŠDINIMAI.** Vokietijoje besilankantis Rusijos pirmasis vicepremjeras Borisas Nemcovas pareiškė, kad jei į NATO būtų priimtos buvusios SSRS šalys, tai gali destabilizuoti politinę situaciją Rusijoje. Pasak Nemcovo, nors Maskva sutiko su Lenkijos, Vengrijos ir Čekijos būsimo priėmimu į sąjungą, tačiau galimybė, kad NATO gali priimti tris Baltijos šalis, esąs visiškai skirtingas klausimas. Nemcovo teigimu, Lietuvos, Latvijos ir Estijos įstojimas į NATO destabilizuotų situaciją Rusijoje, o tai būtų blogai, - blogai Jungtinėms Valstijoms ir Europai. Nemcovas taip pat sakė, kad NATO plėtra kvepia Vakarų mėginimu padaryti iš Rusijos "baidyklę". "Kam kurti priešą įvaizdį?", - retoriškai klausė Rusijos pirmasis vicepremjeras. Reuters

* **BĖGLIAI IR PERSIKĖLĖLIAI.** Gudijos (Baltarusijos) ir Latvijos užsienio reikalų ministrų Ivan Antonovič ir Valdžio Birkavo derybose Rygoje buvo aptarta galimybė pasirašyti sutartį dėl nelegalių imigrantų sugrąžinimo. Tačiau, sprendžiant iš I. Antonovičiaus atsakymo, sutartis bus pasirašyta tada, kai Baltarusija ją suderins su Rusija. I. Antonovičius per susitikimą su savo tautiečiais Latvijoje pažadėjo jiems padėti. Šioje Baltijos šalyje gyvena apie 100 tūkstančių gudų, kurie sudaro 4,2 procento Latvijos gyventojų. Užsiminė apie žmogaus teisių problemas, susitikimo dalyviai pareiškė, kad Baltarusija turi padėti vietiniams gudams gauti Latvijos pilietybę. Tiems, kurie nori grįžti į etninę tėvynę, pasitarnaus rengiamas tarpvalstybinis susitarimas dėl persikėlėlių. BelaPAN

* **FERMERIAI GUDIJOJE.** Gudijos prezidentas Aleksandras Lukašenka pasirašė įsaką, pagal kurį jos piliečiams fermerių ūkiams kurti bus skiriami iki 100 ha žemės sklypai, kurie bus paveldimi. A. Lukašenka taip pat pasirašė įsaką dėl laisvųjų ekonominių zonų "Minskas" ir "Gomelis - Ratonas" sukūrimo. BelaPAN

* **LILEIKIO BYLA.** Lietuvos teismas iki gegužės mėn. atidėjo Aleksandro Lileikio, kaltinamo karo nusikaltimais, teismo procesą ir paprašė prokurorų rasti du galimus liudytojus. Ikiteisminio posėdžio metu teisėjas Viktoras Kažys įteikė gynybos prašymą rasti ir apklausti JAV gyvenančius žydų tautybės moterį, kurią, kaip manoma, Lileikis yra išgelbėjęs ir vyrą, kuris pažinojo Lileikį. Abiejų galimų liudytojų - Šifros Grodnikaitės ir Povilo Žumbakio bus prašoma atvykti į Lietuvą ir duoti parodymus. Teismo procesas bus tęsiamas gegužės 18 d., nežiūrint to, ar šie liudytojai norės ir galės liudyti. Teisėjas taip pat pareikalavo pateikti dokumentų, kuriuose nurodyta pasiūsti žydus į mirties stovyklas, originalus, esančius valstybės archyvuose. Advokato Algimanto Matuizos nuomone, byla yra visiškai neparengta ir todėl teisėjas sustabdė teismo procesą. Reuters

* **KUNIGAS JUOZAS MONTVILA.** Prieš 86 metus nuskendusiam tuomet didžiausiame pasaulio laive "Titanikas" žuvo ir juo į Ameriką plaukęs 27 metų lietuvis kunigas Juozas Montvila, rašo "Lietuvos rytas". Jis atsisakė vietos gelbėjimosi valtyje (į jas pirmiausia, be moterų ir vaikų, buvo sodinami ir kunigai), ir, pasak liudininkų, iki paskutinės akimirkos klausė išpažinčių, guodė skęstančiuosius tomis kalbomis, kurias mokėjo - lenkų, rusų ir vokiečių. Su "Titaniku" nuskendo visi trys jame buvę kunigai: anglas, vokiečių ir lietuvis. Artėjant Juozo Montvilos šimtosios gimimo metinėms, jo giminaitis kunigas Kazimieras Montvila pradėjo susirašinėti su Vatikanu, klausdamas, kaip pradėti J. Montvilos paskelbimo palaimintuoju bylą. (Elta)

* **KĄ VEIKIA BUVĘS PREZIDENTAS?** Buvusiam Lietuvos Respublikos Prezidentui Algirdui Brazauskui iki gyvos galvos paskirta 5910 litų pensija, asmens sargybinis, namų šeimininkė, referentas, automobilis su vairuotoju ir dviejų aukštų namas Turniškėse. A. Brazauskas patvirtino, kad nepriklausys jokiai partijai, tačiau pripažino, kad buvo bandymų jį "susigražinti". A. Brazauskas ruošiasi išleisti dviejų dalių knygą, kuriai ieškos literatūrinio bendraautoriaus. Dabar A. Brazauskas kuria savo vardo fondą, kurio pagrindinis tikslas – patariamuoju statusu dalyvauti formuojant Lietuvos užsienio politiką. (Elta)

Vėliavnešiai su įvairių Lietuvos miestų ir kitų vietovių vėliavomis Katedros aikštėje

Lietuvos Prezidento inauguracijos iškilmėse Seimo rūmuose. Iš kairės: LR Generalinis Garbės konsulas Kanadoje Haris Lapas, LR Generalinė Garbės konsulė Klyvlende Ingrida Bublėnė, "Audėjo" fabriko direktorius Jonas Karčiauskas.

Lietuvos ambasados pranešimai

PAMINĖTA KOVO 11-OJI

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena JAV-ose buvo pažymėta reikšmingais renginiais ir pasisakymais. Lietuvai svarbią datą JAV politikams ir visuomenei priminė JAV-Baltijos fondo ir Ward Televizijos surengtas dokumentinio filmo "Vienas pasaulis: Baltijos valstybės" pristatymas JAV Kongrese. Kongreso pareigūnai ir svečiai turėjo progos dar kartą prisiminti Lietuvos ir kitų dviejų Baltijos valstybių nepriklausomybės atkūrimo istoriją, o kartu sužinoti apie permainas, įvykusias nuo nepriklausomybės atkūrimo. Šiame renginyje Lietuvos pasiekimus, gerinant santykius su kaimyninėmis šalimis ir

strateginį bendradarbiavimą su Lenkija, simboliškai atspindėjo Vašingtone viešinio Lenkijos Seimo daugumos lyderio Marian Krzaklewski sveikinimo žodis Lietuvai Kovo 11-osios proga.

Kalbas, primenančias Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo istoriją ir raginančias paremti dabartinius Lietuvos siekius, JAV Kongreso Atstovų Rūmuose pasakė Kongreso nariai John Shimkus ir Joe Knollenberg, o JAV Senate – senatorius Spencer Abraham. Jų kalbose buvo prisimintas Lietuvos žmonių didvyriškumas ir narsa, taikiomis priemonėmis kovojant už savo šalies nepriklausomybę. Taip pat buvo

pabrėžta gilėjančių Lietuvos – JAV ryšių ir bendrų interesų reikšmė abiems valstybėms.

"Amerikos balso" radijo programa Kovo 11-osios proga paskyrė JAV Vyriausybės nuomonę išreiškiantį vedamąjį, kuriame buvo išsakyta Jungtinių Valstijų tikslas – padėti Lietuvos ekonomikos vystymuisi ir pasiruošimui narystei NATO. Šis tikslas buvo apibūdintas JAV – Baltijos Valstybių chartijoje.

Lietuvos Ambasadoje Vašingtone Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieną įvyko minėjimas, kuriame dalyvavo ambasados darbuotojai ir Vašingtono lietuviai.

LR ambasada Vašingtone

ATNAUJINTI LIETUVIŲ TAUTINIAI NAMAI

Kovo 8 d. atvykę į Los Angeles Lietuvių Tautinių namų metinį susirinkimą, džiaugėmės ir grožėjomės suremontuota ir itin gražiai išdekoruota didžiaja sale. Pirmininkas Jonas Petronis vėliau savo pranešime paminėjo, kad ne tik salė suremontuota, bet uždengtas naujas stogas ir atlikti kiti mažesni remonto darbai. Pasidžiaugė, kad Tautiniai namai jau aštuoneri metai turi labai darbščią ir patikimą prižiūrėtoją Gerdą, kurios rankose yra visos salės tvarkymas ir nuomojimas.

Iždininko Vinco Juodvalkio pranešime nurodyta, kad Tautiniai namai per pereinamus metus lietuviškiems reikalingams paaukojo apie \$6.000. Didžiausių sumų gavėjai: Lietuvos prezidentinių rinkimų fondas, Lietuvos konsulatų, "Vaikų viltis", ALT, BALF'as, spauda.

Rež. Petras Maželis gražiai padėkojo Tautinių namų vadovybei, kuri, jam režisuo-

jant, leido "Dramos Sambūriui" naudotis patalpomis, višada juos globojo ir rėmė.

Rinkimai praėjo labai greitai. Nebesutiko kandidatuoti iš Kalifornijos išsikėlęs Ramūnas Bužėnas. Jo vieton pristatyta Rūta Aneliauskienė buvo dėkingų narių sutikta ir priimta. Plojimu perrinkti ir kiti valdybos nariai bei Revizijos komisija.

Taigi, Direktorių kabinetą sudaro: pirmininkas Jonas Petronis, Rūta Aneliauskienė, Aloyzas Pečiulis, Vincas Juodvalkis ir Virgilijus Kasputis. Revizijos komisija: Antanas Mažeika, Alfonsas Tumas ir Ignas Medziukas. Balsus patikrino ir aktą surašė mandatų komisija: Liucija Mažeikienė, Ignas Medziukas ir Rūta Sakienė. Po susirinkimo dar ilgai pabendra-vome ir pasivaishinome.

Sveikiname puikiai kles-tinčius Tautinius namus ir dėkojame jų sumaniai vadovybei.

Rūta Sakienė

VASARIO 16-OJI LOS ANGELES MIESTE

Pusšimtį metų mums, seniesiems išeiviams, Vasario 16-oji buvo ir liks ne tik nepriklausomybės atgavimo minėjimas, bet dvasinio pakilimo bei patriotinių jėgų atsinaujinimo diena. Tikriausiai ir naujasis iš jau nepriklausomos Lietuvos atvykstančiųjų antplūdis tą švenčių šventę supranta ir įvertina. Norėtusi tuo tikėti, nes ši kartą Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos pilnutėlėje salėje matėsi ir naujųjų ateivių.

Šiomet, prisitaikant prie svečių, atvykstančių iš toli, pietinės Kalifornijos lietuviai aštuoniasdešimtąjį Lietuvos nepriklausomybės gimtadienį oficialiai šventė visą savaitę vėliau – vasario 22-ąją. Po vėliavų pakėlimo ir iškilmingų Mišių, minėjimas vyko šv. Kazimiero parapijos salėje. Akademiją pravedė Amerikos Lietuvių Tarybos Los Angeles skyriaus pirmininkas Antanas Mažeika ir JAV LB apylinkės pirmininkas Auris Jarašūnas. Amerikos himną giedojo parapijos choras. Kunigas Stanislovas Anužis sukalbėjo invokaciją. ALT vicepirmininkė Daiva Čekanauskaitė pravedė žuvusiųjų ir kovojusių už Lietuvos laisvę pagerbimą ir tarė įvadinį žodį, kuriame priminė klausytojams, kad Lietuvos valstybė, Kovo 11-osios Aktu prikelta nepriklausomam gyvenimui, išgyvena sunkų laikotarpį. Jai reikia ir visų – joje ir už jos ribų gyvenančių lietuvių pagalbos ir paramos. "Išeivijai Lietuvos pilietybė – tai ne privilegija", – kalbėjo Daiva, "bet tautos ir valstybės tęstinumo ir jos klestėjimo garantas".

Susirinkusius sveikino Gen. Garbės konsulas Vytautas

Čekanauskas. Pristatyti svečiai – latvių ir estų konsulai bei kiti atstovai. Paminėti sveikinimai, raštu gauti iš gubernatoriaus Pete Wilson ir kitų aukštų Kalifornijos valdžios pareigūnų.

Pagrindinis šventės kalbėtojas, svečias iš Washington, D.C., Lietuvos ambasadoriaus padėjėjas Darius Semaška. Kalbėjo ir jo žmona, diplomatė Aušra Semaškie-nė. Abu jauni, gražūs ir geri kalbėtojai, susirinkusių buvo šiltai priimti. Plojimu priimta rezoliucija, kuri bus išsiuntinėta atitinkamoms valdžios įstaigoms.

Jau daug metų Vasario 16-ajai Los Angeles lituanistinės mokyklos mokiniai parengia konkursinius rašinius. Premijas mokyklos vedėjai Marytei Sandanavičiūtei – Newsom įteikė LB Vakarų apygardos valdybos iždininkas Romas Venckus. Ta pačia proga Violeta Gedgaudienė įteikė mokyklai Lietuvių fondo dovaną – \$4.000.

Vėliavas išnešus, prasi-dėjo ilgoka meninė dalis, susidėjusi iš vaizdajuosčių ir scenos vaizdelių montažo, suskirstyto į keturias dalis:

vytautinė, carinė, nepriklausoma ir "tarybų" Lietuva. Paskutinioji dalis užbaigiama Sąjūdžio susikūrimu ir nepriklausomybės atstatymu. Dainavo parapijos choras, jaunimo ansamblis, lituanistinės mokyklos mokiniai. Kanklėmis skambino Amanda Ragauskaitė, šoko "vaidilutės", o nepriklausomybės metų populiarius šokius bandė pavaizduoti grupė jaunų porų. Programos režisierius – A. Ragauskas, muzikos vadovas – Viktoras Ralys, choreografe – Sigita Barysienė, vaizdajuostes parinko ir rodė Paulius Jasiukonis. Jų ir scenoje pasirodžiusių pastangas žiūrovai įvertino plojimais.

Minėjimą užbaigė LB Vakarų apygardos valdybos pirmininkas Zigmąs Viskanta. Sugiedotas Lietuvos himnas. Susirinkusieji buvo pakviesti dalyvauti Genovaitės Plukienės paruoštuose pietuose. Aukų šiemet surinkta gerokai virš \$7.000 – maždaug lygiomis dalimis ALT ir Bendruomenei. Šios dvi organizacijos jau daugelį metų Vasario 16-osios šventę ruošia bendromis jėgomis.

Rūta Sakienė

Poetas Bernardas Brazdžionis (dešinėje) su jo poezijos gerbėju Vitaliu Lembertu.

GEDIMINO ORDINAS POETUI BERNARDUI BRAZDŽIONIUI

Sveikiname Didįjį

lietuvių tautos dainių

BERNARDĄ BRAZDŽIONIŲ

jo apdovanojimo Lietuvos valdovo Gedimino pirmojo laipsnio ordinu proga

"Vilties" draugija ir "Dirvos" redakcija

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

DIDŽIAI GERBIAMAM TAUTOS POETUI BERNARDUI BRAZDŽIONIUI

Gerbiamas ir mielas

Gedimino ordino Kavaliariau,

Amerikos Lietuvių tarybos vardu nuoširdžiai sveikinu Jus šia ypatinga proga.

Esate gavęs daugybę apdovanojimų, premijų ir ordinų. Tegu šis

Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino pirmojo laipsnio ordinas

karūnuoja Jūsų viso turiningo gyvenimo kūrį.

Kartu su Jumis džiaugiasi visi lietuviai, užaugę su Jūsų eilėmis savo lapose ir širdyse.

Ir šiandieną geriausiai išreiškia mūsų linkėjimus ir jausmus Jums tik Jūsų eilės:

"Kad žydėtum, kad skambėtum, tartum dieviška daina Stebuklingojo pasaulio stebuklinga dovanai!"

Su gilia pagarba ir geriausiais linkėjimais

Jonas A. Račkauskas, Ph.D., Litt.D., pirmininkas

94-ASIS ISTORIKO GIMTADIENIS

Čikagos lietuvių renginiuose dažnai galima sutikti nediduką, tačiau dar gana tvirtai atrodantį vyrą – istoriką Joną Dainauską. Dažnai girdime jo paskaitas ir pasisakymus. Galime pajusti didelį jo žinių bagažą, sugebėjimą tvirtu, aiškiu balsu visa tai perduoti klausytojui.

Į jį pasižiūrėjęs niekada nepasakytumei, kad šis vyras jau atšventė savo 94-ąjį gimtadienį. Jis yra ne tik dažnas paskaitininkas, bet ir Čikagos Pedagoginio instituto dėstytojas, knygų ir daugelio straipsnių lietuvių spaudoje autorius, įvairių lietuviškų organizacijų veikėjas, aktyvus lietuviškos periodikos rinkėjas. J. Dainausko bute galima užtikti gal jau ne šimtus, o tūkstančius įvairių leidinių, tačiau čia jis laiko tik retesnius. Dauguma kitų yra sukrauta didelėse patalpose Jaunimo Centro rūmuose. Vos ne kasdien savo gausią biblioteką jis papildo retesniais leidiniais, kuriuos išsigyja įvairiuose knygynuose Čikagoje, užsisako iš Lietuvos bei kitų valstybių. Jis domisi ne tik lietuviškais leidiniais, bet ir kitomis kalbomis išeinančia istorine literatūra apie lietuvius bei Lietuvą. Net ir tie leidiniai, kurie bent kiek nors mini Lietuvą ar lietuvius, randa vietą jo bibliotekoje.

Knygų bei kitų leidinių išsigijimui J. Dainauskas skiria visus atliekamus nuo pragyvenimo pinigus. Tokių nuoširdžių knygų mylėtojų,

94-ąjį gimtadienį atšventęs istorikas Jonas Dainauskas ir žurnalistas Edvardas Šulaitis. Z. Degučio nuotr.

kaip jis, JAV yra labai sunku rasti. Anksčiau aš iš tokių pažinojau Juozą Kreivėną ir dr. Kazį Pemkų, tačiau jie abu – jau mirę. J. Kreivėnas daugumą savo rinkinių, (ypač apie muziką), padovanojo Lituanistikos Tyrimų ir Studijų centrui Čikagoje, o dr. K. Pemkus – Klaipėdos universitetui.

Kadangi J. Dainausko žmona yra mirusi, jam vienam tenka apsitvarkyti butą, pasigaminti maistą ir, žinoma, nuvažiuoti į krautus jo nusipirkti. Ir viską jis atlieka pats, nes dar vairuoja automobilį. Jis turbūt yra vienas iš seniausiųjų amžiumi Čikagoje lietuvių, dar vairuojančių mašiną.

Nežiūrint savo garbingo amžiaus, J. Dainauskas nemėgsta dykinėti. Jis gal po 12 val. per parą praleidžia prie rašomo stalo ir knygų. J. Dainauskas daugiausia rašo istoriniais klausimais. Šioje

srityje jis – tikrai nepralenkiamas. Net 94-ąjį gimtadienį atšventęs, jis dar nenumato išeiti poilsin, kaip seniai yra padarę jo amžininkai. Jis sako, kad dar daug numatytų darbų nėra atlikę, todėl vis stengiasi ką nos daugiau nuveikti.

Čikagos pašonėje gyvena jo sūnus, medicinos daktaras Jonas Dainauskas su žmona. Jų dukra Rūta Elvikis (ji naudoja motinos mergautinę pavardę) yra JAV konsulė Krokuvoje (Lenkijoje). J. Dainausko dukra Jūratė Jakubonienė gyvena Los Angeles apylinkėse, Kalifornijoje. Per Kalėdų ir Naujųjų Metų laikotarpį jis buvo nuskridęs į aplankyti (tai daro kasmet).

Palinkėkime šiam, savo galvosena dar jaunam vyrui daug sveikų ir našių metų. Linkėtina, jog ir mes galėtume švęsti jo amžiaus šimtmetį!

Edvardas Šulaitis

gija yra numaciusi surengti įvairiuose Lietuvos miestuose.

Čikagoje smuikininkas prasitarė, kad jis norėtų groti geresniu smuiku negu dabar. Šiuo metu jis naudoja Lietuvos Žemės ūkio banko jam išnuomotą A. Cavali darbo smuiką, kuriuo sunku pasiekti gerų rezultatų. Turėdamas geresnį instrumentą, jis galėtų galvoti apie solinius koncertus įvairių kraštų publikai, o taip pat ir apie pasirodymus prestižiniuose konkursuose. Tačiau geras instrumentas kainuoja apie milijoną.

V. Čepinskio koncertą Čikagoje surengė A. Šluto vedama lietuvių radijo valan-

dėlė, surizikavusi nemažoms išlaidoms. Likus savaitei iki šio koncerto, tik maža dalis bilietų buvo išparduota, tačiau paskutinę savaitę susidomėjimas gerokai išaugo. Salė buvo beveik užpildyta, tad nuostolių nebūta.

Kaip žinome, mūsų tautiečiai labiau mėgsta pramoginės muzikos koncertus, kuriuose dažniausiai publikos netrūksta. Rengėjams tai kartais atneša net ir pelno. Tačiau šį kartą net ir "rimtosios" muzikos koncertas sutraukė stebėtinai didelį publikos būrį. Tai rodo smuikininko V. Čepinskio populiarumą čikagiečių tarpe.

Edvardas Šulaitis

ČIKAGOS DAINAVIEČIAI DAINUOJA "DAINAVAI"

Dainavos jaunimo stovykla, Manchester, MI, jau 40 metų sėkmingai tarnauja mūsų jaunimo dvasinei ir fizinei gerovei. Ji išugdė daug mūsų dabartinių jaunimo vadovų, kurie ir ateityje stiprins išeivijos jaunuomenę, ugdydys ją lietuviškoje ir krikščioniškoje dvasioje. Visi viliamės, kad jų misija ir ryžtas bus tikra palaima mūsų išeivijai ir Lietuvai. Visi esame kviečiami į talką – remti juos visomis galimomis priemonėmis.

"Dainavos" vyrų oktetas, garbingai nešiojantis tokį pat vardą, kaip ir ši stovyklavietė, sukakties proga džiugino savo dainomis dideles auditorijas Klyvlende (Cleveland) ir Detroite. Dabar jie kviečia ir čikagiečius atvykti į jų koncertą kovo 21 d., šeštadienį, 6 val. vakaro, Jaunimo centro didžiojoje salėje. Bilietus iš anksto galima išsigyti "Seklyčioje" ir Pasaulio Lietuvių centro krautuvėlėje.

Dainavos vyrų oktetą vadovauja Darius Polikaitis. Nariai: Liudas Landsbergis, Aras Norvilas, Audrius Polikaitis, Darius Polikaitis, Marius Polikaitis, Tadas Stropus, Kastytis Šoliūnas ir Marius Tijūnėlis. Taip pat dalyvauja dailininkai – Taura Zarankaitė-Underienė ir Vitas

Čiuplinskas. Akomponiatorius – Vidas Neverauskas.

Koncerte išgirsite ir naują Dariaus Polikaitio kūrinių "Dainava", kuriam žodžius ir muziką parašė pats oktetą vadovas.

V.R.

NAUJA AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS VALDYBA

Šių metų pradžioje ALT valdyba pasiskirstė pareigomis: Dr. Jonas Račkauskas – pirmininkas, Grožvydas Lazauskas – pirmasis vicepirmininkas, Petras Buchas – vicepirmininkas finansams, Vytautas Bildušas – vicepirmininkas informacijai, Kostas Burba – vicepirmininkas organizaciniais reikalais, Stasys Briedis – vicepirmininkas specialiais reikalais, Stasys Dubauskas – sekretorius, Jeronimas Gaižutis – išdininkas. Valdybos nariai: Stanley Balzekas, Jr., dr. Vytautas Dargis, Saulius Kuprys, dr. Bronė Motušienė, Kazimieras Oksas, Evelina Oželienė ir Birutė Skorubskienė. Izdo globėjai: Teodoras Blinstrubas, Viktoras Motušis, dr. Jonas Valaitis ir dr. Peter Zansitis. ALT atstovai Vašingtone – Algirdas J. Rimas ir Henry L. Gaidys.

VILHELMO ČEPINSKIO KONCERTAS ČIKAGOJE

Apie 400 tautiečių, sugužusių į Čikagos lietuvių pagrindinius namus – Jaunimo Centrą girdėjo labai puikų koncertą. Grojo kauniečiai – smuikininkas V. Čepinskis ir pianistė Lina Šatkutė. 20-metis muzikantas, savo karjerą pradėjęs, būdamas šešerių metų, jau vaikystėje pelnė "vunderkindo" vardą.

Šio koncerto pirmojoje dalyje jie grojo sunkius kūrinius – Franck sonatą smuikui ir fortepionui, A Major ir Debussy sonatas smuikui ir fortepionui. Po pertraukos klausytojai išgirdo Wieniawski, Godowski ir Sarasate pjeses. Publikai be sustojimo plovant, jis dar 4 kartus grįžo į sceną su naujais kūrinių. V. Čepinskis, kuris pirmą kartą Čikagos lietuviams grojo 1991-aisiais, šį kartą atrodė visa galva paaugęs ne tik fizine, bet ir menine prasme. Ne vieneri metai, praleisti prestižinėje Juilliard muzikos mo-

kykloje, suteikė nemažą patirtį. Jis yra vienintelis lietuvių smuikininkas, kuris pernai buvo pakviestas koncertuoti Niujorko prestižinėje koncertų salėje – "Carnegie Hall". Į šią salę jis pateko, laimėjęs atrankos konkursą. Ten jis grojo N. Paganinio Koncertą smuikui ir orkestrui. Koncertas susilaukė didžiulių ovacijų bei gero įvertinimo.

Čikagos koncerte jam talkininkavusi koncertmeisterė Lina Šatkutė pirmoje dalyje ir pati turėjo nemažą progą parodyti savo gabumus. Nežiūrint, kad ji tą dieną smarkokai karščiavo, savo pareigą atliko pasigėrėtinai. Lina jau pernai kartu su V. Čepinskiu koncertavo Lietuvoje ir Vokietijoje. Šis kartą tai buvo pirmasis jų bendras pasirodymas Amerikoje. Iš Čikagos jie išvyko į Niujorką, kur dalyvavo Lietuvos misijos prie Jungtinių Tautų

suruoštame koncerte, o vasario 15 d. Niujorko "Kultūros židinyje" grojo per Nepriklausomybės šventės minėjimą. Balandžio mėnesį jie yra pakviesti koncertuoti į Seattle, o vėliau gal dar užsuks ir į Los Angeles. Berods dar šį pavasarį V. Čepinskio rečitalius Lietuvos Muzikos drau-

Po koncerto Čikagoje. Iš kairės: Anatolijus Šlutas, Lina Šatkutė, Vilhelmas Čepinskis, Sigita Šlutenė ir Petras Petrutis. E. Šulaičio nuotr.

ŠVIESIAM VYTAUTO IZBICKO ATMINIMUI

Šiomet, sausio 28 d. sukako dešimt metų nuo diplomoto inžinieriaus Vytauto Izbicko mirties. Keliaudami mums skirtu gyvenimo keliu, kartais pamirštame reikšmingus įvykius, ypač jei jie yra buvę prieš 10 ar net prieš 55 metus. Tą sakydamas, turiu galvoje lietuvių akademinių institucijų vadovų ir lietuviškosios studentijos atstovų kovą prieš vokiškąjį okupantą 1941-44 metais. Okupantas tuo metu siekė, kad kuo mažiau lietuviškosios studentijos sėdėtų aukštųjų Lietuvos mokyklų suoluose. Turėdami visą lietuviškojo švietimo biudžetą savo rankose, jie pamažu pradėjo kėsintis pirmiausia į Teologijos ir filosofijos fakultetą, po to – į Humanitarinių mokslų ir Teisės bei Ekonomikos mokslų fakultetus, karpydami lėšas ir propagandiškai įtikinėdami, kad didžiausias visų uždavinys – nugalėti bolševizmą. Okupantas skelbė, kad Adolfas Hitleris kiekvienai tautai suteiks vietą Naujoje Europoje pagal jos įnašą kovoje su bolševizmu. Tuo nepasirašytu Hitlerio čekių norėta pridengti vokiškosios kolonizacijos tikslus Baltijos valstybėse, o taip pat Lenkijos, Ukrainos ir Rusijos žemėse.

Lietuvos aukštųjų mokyklų vadovybė įvairiausiais būdais stengėsi išsaugoti savo institucijų tęstinumą. Jos bandė išaiškinti okupacinei vadovybei jų reikšmę ir svarbą. Pradedant 1941 m. rugsėjo 6 d. Generalkomisarui skirtu memorandumu, kurį pasirašė Vilniaus universiteto rektorius prof. M. Biržiška ir Kauno VDU universiteto prorektorius prof. I. Zubkus, sekė virtinė įvairių institucijų vadovų pasirašytų memorandumų ne tik Generalkomisarui bet ir aukštųjų mokyklų generaliniam įgaliotiniui – prof. Stegmann von Pritzwald. Tuo metu Kauno VDU ir Vilniaus universiteto studentų atstovybės įsijungė į tą tylios kovos grandinę, sugalvojusios surinkti iš įvairių Lietuvos vietovių gyventojų parašus ir prašyti išsaugoti lietuviškąsias mokslo šventoves.

Šios veiklos rezultatai, ypač atsižvelgiant į to meto sunkias transporto sąlygas buvo labai ryškūs: Vytauto Didžiojo universiteto studentų atstovybė įteikė savo rektoriui 658 peticijų lapus su 43,216 parašų, prašydami juos perduoti Pirmajam Generaliniam tarėjui. Raštą pasirašė atstovybės pirmininkas Izidorius Mališka ir sekretorius Vytautas Izbickas. Vil-

Vytautas Izbickas

niaus universiteto studentų atstovybė įteikė savo rektoriui 284 peticijas su 30,260 parašų. Taigi studentijos vadovai, nebijodami nukentėti, surinko ir perdavė savo rektoriams iš viso 942 peticijas su 73.576 parašais.

1944 m. tiek Izidorius Mališka, tiek Vytautas Izbickas buvo vokiečių suimti. I. Mališka suimtas Kaune ir išvežtas į koncentracijos stovyklą Vokietijoje, o Izbickas suimtas Ventspilyje, besitraukiant iš šio miesto vokiečių kariuomenei. Jis buvo įtrauktas į darbo batalioną.

Šviesios atminties Vytautas Izbickas buvo aktyvus pagrindžio Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos narys. Jis gimęs 1920 m. gegužės 16 d. Latvijoje. Savo vaikystę praleidęs taip pat Latvijoje, bet gimnaziją baigė 1938 m. Rokiškyje. Pradėjęs studijas VDU, įsijungė į korporacijos Neo-Lithuania eiles. 1944 m. baigė VDU Statybos fakultetą, hidrotechnikos melioracijos specialybę.

Vytauto Izbicko inžinerinė karjera kūrybinga ir spalvinga. Atkilęs į šį kraštą Vytautas gyveno Bostone, Mass. Dirbdamas didelėje inžinerinėje Ch. T. Main bendrovėje iškilo į kelių, statybos ir architektūros vyriausiąjį inžinierių. Suprojektavo ir apskraidė didelę pasaulio dalį prižiūrėdamas paruoštus projektus Pietų Amerikoje, Europoje, Arabų kraštuose, tolimoje Korėjoje, Japonijoje ir be abejo Amerikoje.

Neturėjęs progos kaip inžinierius patarnauti savo

kraštui Lietuvoje, Vytautas ne tik įsijungė, bet net pasinėrė į visuomeninį lietuvių gyvenimą čia, Amerikoje. Nuo savo jaunų dienų jis, neolithuanas, tapo nuolatiniu visų vasaros stovyklų dalyviu, paskaitininku, vadovu. Būdamas ištikimas savo pasaulėžiūrai, Vytautas įsijungė į Amerikos Lietuvių Tautinę sąjungą. Kurį laiką buvo jos Bostono skyriaus pirmininku. Tapo Lietuvos Laisvės Kovotojų sąjungos centro valdybos nariu. Buvo Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolijos rėmėjų centro valdybos narys, Amerikos Lietuvių Kultūros archyvo direktoriato narys. Visur – tiek kultūriniame, tiek visuomeniniame darbe talkininkavo, kur tik tos pagalbos reikėjo.

Šiomet, kovo 18 d. sukako 55 metai, kai vokiškasis okupantas uždarė Lietuvoje visas aukštąsias mokyklas ir net kai kurias mokytojų seminarias. Keršydamas už nepasisekusią lietuvių mobilizaciją į SS legionus gestapas, išiveržęs į universitetų laboratorijas, naikino ir daužė jų įrangą ir tuoj suėmė 46 nieko nekaltus įkaitus.

1943 m. kovo 18 nakties vokiškųjų okupantų barbariškas universitetų laboratorijų naikinimas dar daugiau išryškina Vytautą Izbicką ir jo draugus kaip lietuviškos kultūros gynėjus, nenusilenkusius prievartai ir jėgai. Toks buvo Vytauto ir tolimesnis gyvenimas iki jo perankstyvos mirties.

Jonas Jurkūnas

KGB LIETUVOJE

Arvydas Anušauskas

(Tęsinys. Pradžia – 42 nr.)

Lietuvių jaunimo sąjungos nariui Viktorui Nakui užvesta byla "Koordinator". Nors KGB save guodė tuo, jog VLIK-ą sudarančių organizacijų narių skaičius objektyviai mažėja dėl jų amžiaus ir "krinta VLIK-o prestižas tarp eilinių emigrantų", bet visa tai prieš KGB atsisuko ir kitu galu. Dėl VLIK-o vadovų nuostatos nebendradarbiauti ir nepalaikyti jokių ryšių su sovietinės Lietuvos atstovais ir didelio VLIK-o narių amžiaus vidurkio, išskverbti į šią organizaciją KGB nebegalėjo. Vis dėlto KGB 1 skyriaus 1 poskyrio darbuotojai, kurie sekė lietuviškas organizacijas, numatė du VLIK-o "apdorojimo" būdus. Pirmasis, tai VLIK-o, kaip "vadovaujančios nacionalistinės organizacijos" ardimas ir jo vadovų bei aktyvesnių veikėjų kompromitavimas. Antrasis būdas – skverbimasis į VLIK-ą ir jo centrinius organus (Tarybą, valdybą, Tautos fondą, informacinę tarnybą ir įvairias komisijas), siekiant laiku gauti duomenis apie jų antisovietinės veiklos pagrindines kryptis, išaiškinti "ardomasias ideologines akcijas", o taip pat "panaudoti jį kaip tarpinį objektą, siekiant per aktyvius veikėjus ir dalyvius išskverbti į priešą specialiąsias tarnybas, JAV valstybines įstaigas ir kitus organus, kurie gali dominti sovietinę žvalgybą".

Skverbtis į VLIK-ą buvo beveik neįmanoma. Tai pripažino ir pats KGB. Todėl vykdydamas savo užduotis, kaupė žinias apie VLIK-ą per oficialius šaltinius, pirmiausia iš lietuviškos spaudos. Aiškinantis VLIK-o aktyvius dalyvius, tikėtasi pasitelkti draugijos "Tėviškė" kvietimais atvykstančius "pažangiuosius lietuvius", užsienyje esančius agentus, Jungtinėse Valstijose apsilankiusius agentus ir patikimus asmenis, o taip pat atrinkus apklausai kai kuriuos ten apsilankiusius sovietinius piliečius. Išnagrinėjus visą gautą informaciją, tikėtasi išaiškinti tiesioginį ar netiesioginį sąlytį su VLIK-u turinčius jaunos ir perspektyvius lietuvių išeivijos atstovus, kuriuos numatyta verbuoti. Pačioje Lietuvoje iš naujo peržiūrint KGB kartošanas, ieškota veikiančių ir archyvinių agentų bei užverbuoti tinkamų kandidatų, kurie būtų naujos VLIK-o valdybos giminaičiai ar kokiais nors kitais ryšiais susiję asmenys. Buvusiam VLIK-o nariui B. Bieliukui tikėtasi

pakišti agentą "Bronių". Pastarasis turėjo paskatinti B. Bieliuką apsilankyti Lietuvoje, o taip pat, nesukeliant įtarimo, išklausinėti apie padėtį VLIK-e.

Su agento "Lazeris" pagalba tikėtasi VLIK-o vicepirmininkui L. Griniui įpiršti bendravimą su KGB užverbuotais asmenimis, kurie periodiškai važinėja į JAV. Tai buvo tik planai, kurie dažnai ir likdavo neįvykdyti. Bet jie liudijo, kaip kryptingai ir nuosekliai buvo siekiama skverbti į VLIK-ą. Jei ne tiesiai į Lietuvos laisvinimo akcijose dalyvaujančias organizacijas, tai į jų aplinką. Jei ir tai nepavykdavo, tuomet VLIK-o ir jo aktyvių veikėjų kompromitavimui buvo panaudojama sovietinės Lietuvos spauda, "Tėviškės" draugija, radijo programa užsieniui ir kitos informacinės galimybės. Pagaliau turimomis galimybėmis sustiprinus ir pagilinus VLIK-o ir kitų lietuvių organizacijų prieštarašimus bei nesutarimus, turėjo būti pasiektas galutinis KGB tikslas – informaciniu purvu išstepti Lietuvos laisvinimo dalyvius ir suskaldyti įtakingą lietuvių organizaciją. Be vyr. lt. A. Grebliausko šias kompromitavimo ir verbavimo akcijas turėjo vykdyti B. Šaučiūnas, V. Kontrimas, R. Skačkauskas, A. Kalašnikovas.

KGB nesėkmės

Kadangi VLIK-o atstovai neigė bet kokius kontaktus su okupuotos Lietuvos gyventojais ir, anot KGB, "nepasitikėjo tautiečiais, kurie lankė giminaičius Lietuvoje arba juos priimdavo JAV", dėl to padėti okupuotoje Lietuvoje pirmiausia įtakojo per radijo stočių ("Amerikos balsas", "Laisvė", Vatikano radijas) laidas. Visa ši VLIK-o veikla, tiesos apie Lietuvą skleidimas buvo pakankamai taiklus ginklas. Jo neutralizavimui KGB numatė savas priemones, bet jų įgyvendinti vis nepavykdavo. Todėl kasmet vis kartodavo tuos pačius įsakymus. "Vedamas žvalgybinio išskverbimo į šią organizaciją darbas, – teigė KGB pulkininkas V. Karinauskas ir 1980, ir 1982, ir 1984, ir vėlesniais metais. – Imamasi aktyvių priemonių kompromituoti ir atskirus VLIK-o narius, ir visą grupę iš karto, nutraukti "Vyriausio komiteto" numatytas priešiškas akcijas ir lokalizuoti jų neigiamas pasekmes".

PASIVAIKŠČIOJIMAI PO ŽALIUOSIUS RŪMUS

Jonas Dunduras
19

T. Funes buvo tikrai minorinė politinė figūra neramioje Amazonijos valstybių istorijoje, mirguliuojančioje ekscentriškomis, tironiškoms, skandalingomis, o taip pat įdomiomis, švelniomis ir religingomis asmenybėmis. Antai vienas praeities Venecuelos prezidentas buvo įtariamamas tėvyste daugiau kaip trijų šimtų vaikų, iš kurių tik keletas buvo teisėti. Tačiau Venecueloje jis buvo laikomas vyriškumo simboliu. Man gana įdomus pasirodė buvęs Ekvadoro prezidentas García Moreno. Tai chemijos profesorius ir geras kitų gamtos mokslų bei kanonų teisės žinovas. Jį galima apibūdinti kaip religinį entuziastą. Jo patvarkymu, nekatalikas net neturėjo teisės į pilietybę. Per religines šventes jis sostinės gatvėmis, lydimas viso Vyriausybės kabineto narių, ant pečių nešdavo sunkų, didelį medinį kryžių. Trijų geriausių armijos pulkų vardus jis pakeitė į: "Šv. Panelės sargai", "Kryžiaus savanoriai" ir "Vaikelio Jėzaus kareiviai". Kai kada prezidentas asmeniškai patikrindavo katekizmo dėstymo kokybę sostinės mokyklose.

G. Moreno savęs jis nelaikė demokratu, teigdamas, kad tai yra mažos mažumos žaislas. Jo nuomone, kai trys

procentai gyventojų valdo 90 proc. naudingos žemės ir kai gyventojų socialinė struktūra yra taip griežtai suskirstyta, pretenzijos į demokratišką valdymo formą būtų tikrai pusprotė iliuzija. Žvilgtelėjęs į Ekvadoro profesinį pasaulį, prezidentas nusprendė, jog didžiulė šio krašto advokatų armija ir jos tolesnis dauginimasis peržengė bet kokias pateisinamas ribas. Kol advokatų eilės praretės, jis uždarė universiteto teisės fakultetą, pakeisdamas jį politechnikos institutu, ruošiančiu geologus, inžinierius ir agronomus. Lėšas, skiriamas valstybės valdymo biurokratijai jis sumažino nuo 37 iki 17 proc., o švietimo reikalams padidino nuo 7 iki 23 procentų.

G. Moreno buvo perrinktas tris kartus. Tokios asmenybės kaip jis, visada ir visur opoziciją varo iš proto. Jo poveikis opozicijai buvo kaip dienos šviesa vampyru ar česnakas Drakulai. Trečios kadencijos eigoje, grįžtant iš pamaldų katedroje, ant prezidentūros laiptų jis buvo sukaptas mačetėmis. Jei kada būsite Quito, perskaitykite jam skirtą paminklinę lentą ant senosios prezidentūros laiptų...

... Su paskutiniu Lapa kaulo apčiulpimu baigėsi ir antroji Aguiardientes bonka, tarnavusi mums kaip pokalbio aliejus apie Funes ir apie San Fernando gyvenimą. Buvo dar nelabai vėlu. Kaip anksčiau minėjau, Venecuelos-Kolumbijos siena, per visą kelionę sekusi Orinoko viduriu, čia, prie San Fernando de Atabapo, įsuka į Atabapo upės centrą ir juo eina tolyn į pietus beveik iki Ataba-

po upės pradžios.

Beveik tiesiai prieš San Fernandą, kitoje Atabapo pusėje, bet jau Kolumbijos teritorijoje, pūpsa bažnytkaimis, kone miestelis, vardu El Encanto, kas reiškia malonumą, džiugesį. Leitenantas kyštelėjo mintį: esą kodėl mums ne-žvilgtelėti į El Encanto ir nepatikrinti, ar tas jo vardas turi ką nors bendro su tikrove, juo labiau, kad jis čia pat. Kas nors paupyje mus už keletą bolivarų su malonumu perkels ir dar palauks, kol grįšime. Jokių sienos perėjimo ceremonijų ten nebus. Jam pačiam, kaip uniformuotam kariškiui, mus į kitos valstybės teritoriją palydėti buvo neįmanoma.

Kaip patarta, taip ir padaryta. Kada gyvenime vėl pasitaikys proga pamatyti El Encanto? Nedovanočiau sau per visą amžių, jei El Encanto patirtį būčiau išmainęs į porą trejetą valandų miego, susirietus pašūrėje kabančiame hamake.

Vėlai po vidurnakčio, plaukdamas atgal į San Fernandą, savo įspūdžius susumavau į tai, kad El Encanto, vykdydamas pagrindinę misiją – aptarnauti netoliese tekančių Kolumbijos upių – Inirida ir Guaviare pakrančių kolonistų teisėtus ir labai neteisėtus komercinius reikalus, gyvena nuolatiniame prieštaraime su bent dalimi iš dešimties Dievo įsakymų, pradedant šeštuoju ir baigiant dešimtuoju. Tai galima jausti, girdėti ir užuosti, o kai kada ir matyti net vidurnaktyje.

Savo pastogėje užsidedę primusinę lempą, sukėlėme paniką naktinių vabzdijos ir mažos gyvūnijos eilėse. Bet keletas vorų ir driežų atmainų mus ir mūsų šviesą ignoravo, sustingę ant stogą laikančių stulpų, virš mūsų hamakų. Jie laukė, kol mes užmigsime.

Atabapo yra tamsaus – stiprios arbatos spalvą turinčio vandens upė. Beveik kaip taisyklė, prie tamsaus vandens upių moskitų lyg ir nebūna. Todėl ir moskitinių tinklų virš hamakų nekabino-me, pasikliaudami, jog driežai ir vorai turi kitus – aukštesnius gastronominius idealus, negu mūsų kraujas, praskystintas tropinio karščio. Tačiau tą naktį sapnavau Funes ir net jutau, kad jis man kandžiojo ranką. Su pirmaisiais San Fernando gaidžių rečitaliais pabudau pažadintas rankos niežėjimo. Nors miegojau su storoku treningu ilgomis rankovėmis, nes nak-

tys prie upių būna gana vėsios, kažkas tą naktį buvo įlindęs ir smaguriavo, kandžiodamas mano ranką.

Čionyksčiuose tropikuose kandantieji vabzdžiai visada pasirenka švelniausias,

ploniausias odos vietas. Tiesiog stebėtina, kaip tiksliai jie išmano savo aukos anatomiją. Vampyriniai šikšnosparniai kraują laka arba iš nosies galo arba iš kojų pirštų galų, jei miegi be batų.

Jonas Šalna
PILIGRIMAS

*Šilkinės juostos banguoja
Pietiniai dangūs atviri
Minčių karavanas
Ant gervių sparnų
Skrieja į pietus
Ieško svetimųjų dievų –
Gal suras
Pasaulio krašte*

*Šilkinis gervių karavanas
Nesustoja ir neišmeta manęs
Tarp dangaus vandenų
Šilkinės juostos neskelbia
Pasaulis ramus
Nežiūri netikrų pranašų
Ant gervių sparnų
Virš plačių vandenų*

*Gal kada nors pasaulio krašte
Sustos karavanas
Nesuradęs dievų
Nusiplaus sparnus
Nuo mano klaidų
O aš vėl iš naujo
Ieškosiu dievų
Tarp svetimų
Vėl kartosiu kelionę
Vėl žiūrėsiu į žemės kraštus*

*Ir vėl numes mane gervės
Paskutinį kartą
Nuo savo sparnų
Paskutinį kartą
Virš plačių vandenų
Paskandins mano klaidas
Gal ir mane paskandins
Tarp tamsių debesų
Tolimų kraštų*

RAŠYTOJAS

*Vasaros baigmė įkalino lūkestį
Žalumą išmainė geltoni rudens lapai
Vežimas girgždantis braižo kelią gruoblėtą
Į tolumus negrįžtamus Namus*

*Juntu užkimo mano žodžių raidės
Krenta į šaltą žemę tarp geltonų rudens lapų*

*Neskubėk gyvenimo švytuokle
Neišmušk man plunksnos iš drebančių rankų
Ji tavo garbei sukūrė daug raštų
Nemigo naktim ir dienom saulėtom*

*Šešėlis prailgo iki tolimų horizontų
Išsirpęs vaisius kritimui bręsta*

(Iš rinkinio "Nurimus banga")

O ten, už apykaklės dar kažkas rėplioja!

Poetas ir tautodailininkas Jonas Šalna prie pradėtos skulptūros (1996 m.)

AUKOS

"Dirvos" novelės konkurso laimėtojai

ĮVYKIS PRIE JIEZNO

Andrius Norimas

Vladas Vijeikis

Buvo laikai, labai seni laikai, kada geras pilietis ir krikščionis įmesdavo pinigėlių į ištįstą elgetos ranką, ir liepdavo pasimelsti už to ar ano giminaičio sielą. Tai buvo lyg ir atpildas už atliktą darbą. Taip pat jis paaukoda-vo bažnyčioje. Bet tai irgi lyg ir atpildas už skaniai kvepiančius smilkytuvo dūme-lius, už choro giesmes, klebo-nui už išmintingus pamoky-mus, kaip reikia gyventi. Lai-kai labai pasikeitė. Dabar prašo iš tavęs aukų be jokio atlyginimo. Štai tie prašan-tieji:

Lietuvių fondas
Bendras Amerikos Lietuvių fondas
Katalikų šalpos fondas
"Draugo" fondas
Amerikos Lietuvių bendruo-menė
Amerikos Lietuvių taryba
Skautijos fondas
Radijo programos (trys Čika-goje) ir dar kitur
Lietuvių televizija
Pasaulio Lietuvių centras
Jaunimo centras
Lietuvos vaikų viltis
Saulutė

Lithuanian Charities
Marijonai
Pranciškonai
Jėzuitai
Visos lietuvių bažnyčios Amerikoje
Visos bažnyčios Lietuvoje
Visos bibliotekos Lietuvoje
Lituanistikos katedra
Visos partijos Lietuvoje, o taip pat Amerikoje
Visos organizacijos (jų daug)
Visi laikraščiai ir žurnalai (jų taip pat nemažai)
Balzeko muziejus
Lituanistikos institutas

BATUN
Konsulai

Atsiprašau, ne visus pa-minėjau. Sunku susigaudyti tokioje daugybėje.

Netruksta ir pavienių pra-šytojų. Štai kreipiasi mokykla iš Lietuvos. Reikia tautinių kostiumų. Nupirkite. Labai nebrangu. Tik po šimtą dole-rių už vieną. Ta proga man prisimena labai seni laikai. Tai įvyko dypukų stovykloje Vokietijoje. Ansambliui pri-reikė kostiumų. Ką daryti? Amerika toli ir dar neatrasta. Gauta iš kažkur pilko audek-lo. Ant jo nupiešėme tauti-nius ornamentus. Šiuvejos pasiūvo sijonus, kiklikus. Pri-juostės puikiai atrodė. Bet tai buvo labai senai.

Girdėjau, kad į presiden-tinį balių buvo prigrasinta at-vykti su smokingais. Ne visi paklausė. Buvo ir tokių ne-praustaburnių, kurie pasirodė su paprastais aprėdalais. To-kie, žinoma, niekad nepakils tarnyboje. Bet jie nekalti. Ne-sėjo gauti iš Amerikos.

(Pabaiga)

– Gerai, pone Augly. Juk žinai, kur prausykla.

Auglys paėmė už kampo vėliavą iš Algio rankų ir išėjo koridoriun.

Algis minutę stovėjo laukdamas karininko leidimo išeiti.

– Ar esi tas, kuris parve-dė dalį Četuchino būrio?

– Taip, tamsta vade.

– Kaip pavardė?

– Algirdas Raštonis! – kaukštelėjo kulnėmis savano-ris.

– O vietoje Četuchino, štai, gavome iš bolševikų pu-sės pas mus perėjusį kari-ninką Auglį. Jis pasidavė antrajam būriui, pasisakė pa-vardę ir pareiškė, kad nenori tarnauti bolševikams. Jis bu-vo jų trečios kuopos vadu. Bolševikai jį perėmė iš Kol-čako armijos, kai jis su kitais buvo paimtas nelaisvėn. Jį jau norėjo sušaudyti, bet jis sutiko kovoti jų pusėje... Sa-kė, jog norėjęs tokiu būdu patekti į Lietuvą ir čia jam būsią lengviau pabėgti iš bol-ševikų armojos...

– Ar tai jo ginklas ant stalo, tamsta vade?

– Taip. Beje, žinau, kad laikinai eini savo būrio būri-ninko ir vado pareigas, tai pa-čiam priklauso nešioti tokį ginklą. Gali jį paimti.

Žemaitis paėmė ginklą nuo stalo ir padavė Algiui.

– Atsisek diržą ir įsinerk makštį su pistoletu.

– Ar jis užtaisytas?

– Ne, bet šoviniai apka-boje, o atsarginė apkaba taip pat yra. Tai vokiškas Para-bellum pistoletas, labai geras, 9 milimetrų kalibro. Atrodo, bolševikai jį buvo paėmę nuo kurio nors nukauto vokiečio oficeriaus...

– O ką darysit su karinin-ku Augliu? – juosdamasis ginklą, paklausė savanoris.

– Kol kas jis bus stebi-mas. Kai įsitikinsime, kad jis lojalus lietuvis, tada galės gauti kitą ginklą.

– Ar tamsta galėsi per-duoti mokyklos vedėjui sau-goti tą bolševikų vėliavą?

– Būk ramus, Algirdai. Viską sutvarkysiu. Dabar gali eiti prie savo būrio.

Algis atidavė pagarbą vy-resniajam karininkui ir išėjo į šaltoką orą. Susikišo rankas į kišenes ir lėtai žingsniavo sa-vo dalinio link. Prisiminė tē-vo pasakojimus apie seniau buvusias jotvingių žemes, apie Lydą, Gardiną, Suvalkus ir Augustavą.

"Kadaise Lietuva juk bu-vo didelė ir galinga valstybė, kol pateko per Liublino uniją

į lenkų bajorų nagus. Jų tiks-las buvo nusavinti visas lietu-viškas žemes. Ir jiems tai pa-vyko. Lenkų kalba pasidarė visuotinė, valstybinė, nes bu-vo sudėtinė Lietuvos-Lenki-jos valstybė. Mokyklose iki šiol buvo dėstoma tik lenkų kalba, bažnyčios kunigai nie-kina lietuvių, drausdami melstis "pagoniška" kalba! Austrai, rusai ir vokiečiai per tris tos sudėtinės valstybės padalinius atskyrė mus nuo Lenkijos, o Rusijos carai, į kurių valdžią patekome, draudė net lietuvišką spau-dą... Kiek mūsų tauta išken-tėjo priespaudą ir pažemini-mų!"

Kunigai Jiezno kapinėse pabaigė laidojimo apeigas. Priekinė išėjo vidutinio ūgio, kresnas, apskritagalvis kari-ninkas Zaskevičius ir sustojo prie didelės duobės su pasku-bomis sukaltais netašytų len-tų karstais. Juose gulėjo bol-ševikų nukankintieji džukų savanoriai. Karininkas Zas-kevičius pasilenkė pasėmė saują smėlėtos žemės ir lėtai bėrė ant visų karstų. Nurimus trumpam žemės byrėjimo garsui, vadas atsitiesė ir, kiek patylėjęs, skardžiu, aukštu balsu prabilo į susirinkusius aplink duobę savanorius, ka-rininkus ir Jiezno gyventojus. Į lietuvių karių laidotuves su-sirinko didelė minia.

Zaskevičius kalbėjo ne-skubėdamas, lyg apsvarsty-damas ir aiškiai tardamas žo-džius:

– Brangūs broliai ir sesės lietuviai! Man teko didelė garbė vadovauti suvestinei kuopai. Būdamas Lietuvos Karo ministerijos viceminis-terio pareigose, nedaug ką galėjau pagelbėti, Kaune sė-dėdamas įstaigoje. O čia man pavyko, kad ir iš antrojo ban-dymo, nugalėti priešą mūsų tėvynei labai svarbiose kau-tynėse. Manau, kad mūsų ka-rinėje istorijoje šios kautynės bus pavadintos jūsų miesto vardu – "Jiezno kautynėmis". Prieš tris dienas mes turėjo-me pralaimėti mūsų priešui, nes ne tik buvome silpni, bet ir dėl to, kad mūsų tarpe at-sirado išdavikas karininkas. Pats būdamas rusas, jis per-vedė didesnę savo būrio dalį kareivių į bolševikų pusę...

Minioje žmonės subruz-do, nes iki šiol nežinojo, kas buvo atsitike.

– Tegul jums būna žino-ma, – toliau tęsė Zaskevičius, – mielieji Jiezno gyventojai, kad karininkas Četuchinas kaltas dėl šitų keliolikos jau-

nų vyrų žiauraus nukankini-mo ir nužudymo bolševikų nelaisvėje. Klausydami jo, kaip vado, klastingo įsaky-mo, daugelis džukų jaunuolių nuėjo paskui išdaviką, neži-nodami, kad eina į pražūtį. Jie nežinojo, jog bolševikai nepaiso tarptautinių taisyklių, draudžiančių žudyti belais-vius! Lietuva neteko daugelio jaunų ūkininkaičių, o motinos – savo mylimų sūnų... Bet visų jų vardai bus įamžinti, nes nė kiek neabejoju, kad Jiezno gyventojai vėliau pa-statys jiems gražų paminklą, tuo pažymėdami mūsų ka-riuomenės strateginės reikš-mės kautynes. Šių kautynių laimėjimas tesustiprina liku-sių gyvų kovotojų dvasią ir tepaskatina dar drąsiau kovo-ti su žiauriu priešu. Tebūnie šiems žuvusiems savano-riams lengva gimtoji Dzūki-jos žemė!

Po vado kalbos nuošaliau išsirikiavęs stovėjo dalinėlis su šautuvais. Karininkas, stovėjęs šalia Zaskevičiaus, davė ženklą, ir dalinėlio vy-resnysis Algis Raštonis davė komandą. Darniai pakilo šautuvų vamzdžiai į padangę.

– Ugnis!

Pasigirdo šūvių trenks-mas. Dar du kartus pakartota: komanda žuvusių garbei ir atminimui. Išgąsdintų varnų būrelis pakilo nuo kapinių medžių viršūnių ir išsisklaidė niūrioje padangėje, pranyk-damas žemuose debesyse kartu su salvės aidu, o gal ir su žuvusiųjų savanorių vėlė-mis.

1995 m. sausio 12 d. "Dirvoje" numeryje jau bu-vo paskelbti kai kurie duo-menys apie mano kūrybą. Prie to galiu tik pridėti, kad esu laimėjęs net šešiuose "Dirvos" konkursuose. – iš viso 6 kar-tus. Prieš 3 metus laimėjau pirmąją premiją už novelę "Punios šile" 1994 m. Po metų man buvo pa-skirta antroji premija už novelę "Auka karo dievai-čiui".

Pridėjus seniau laimėtas premijas kituose konkursuo-se – 1980 m. už novelę "Rankraštis" Hamiltono (Kanadoje) Lietuvių pensi-ninkų klubo konkurse ir 1983 m. – už novelę "Miš-ke" JAV Lietuvių B-nės Kultūros tarybos konkurse. Taigi, iš viso esu laimėjęs 8 premijas vien tik novelės konkursuose.

A. Norimas – Mironas

LAIMĖJĘS 8 PREMIJAS NOVELĖS KONKURSUOSE

Rašytojas Andrius Mironas – daugkartinis novelės konkursų laimėtojas

Netekome Gražinos Gustaitytės-Krivickienės

Gražina Gustaitytė – Krivickienė, gimusi Lietuvoje 1908 m. birželio 23 d., mirė Washington, D.C. 1998 vasario 28 d. Liūdesyje liko jos brolis Algirdas Gustaitis, vyras – prof. dr. Domas Krivickas, dukros – Irena Raulinaitienė ir Rūta Penkiūnienė su anūkėmis.

Atsisveikinimas su velione įvyko kovo 2 d. laidotuvių namuose. Juose – Velionės nuotrauka, jos parašytos knygos, dainų plokštelė, daug gėlių. Atsisveikinimui vadavo Lietuvių Bendruomenės Washington, D.C. pirmininkas Viktoras Nakas. Pravedė Arvydas Barzdukas. Lietuvos ambasados atstovai Darius

Semaška ir Aušra Semaškinė perskaitė Lietuvos ambasados laišką, kurį ambasadoriui S. Sakalauskui išvažiavus, pasirašė Dalia Grybauskaitė. Gyvu žodžiu užuojautą išreiškė Darius Semaška. Užuojautos žodį tarė Algirdas Gustaitis. Jūratė Krivickaitė – Schneider gražia lietuvių kalba velionę prisiminė anūkų vardu.

Norintieji aukojo velionės atminimui – Lietuvių tautosakos rankraštynui Lietuvoje per dukrą Ireną Krivickaitę-Raulinaitienę. Čekius galima rašyti: Irena Raulinaitis, 1502 El Rito Ave., Glendale, CA 91208.

Kovo mėn. 3 d. velionės

karstas atvežtas į Church of the Nativity, Burke, Virginia. Kunigas Richard Martin laikė gedulingas pamaldas. Velionės anūkės skaitė Dievo žodžius. Dalyvavo būrelis lietuvių.

Automobilių virtinė velionę palydėjo į Cedar Hill kapines, esančias Smithland, MD. Tose kapinėse palaidota mirusių vietinio telkinio lietuvių. Po šventinimo apeigų lietuviai sugiedojo "Marija, Marija...". Po laidotuvių užkandžiai suruošti giminių namuose. Laidotuvėmis rūpinosi duktė Rūta Krivickaitė – Penkiūnienė su šeima ir giminėmis. *Dalyvis*

Mirė Vladas Simutis

*Mūsų draugai,
Kaip ažuolai,
Griuvo ir grius–
Ir mums taip bus.*

(K! Vytis tradicinė)

Vasario 3 d. Garden City ligoninėje mirė Vladas Simutis, gimęs 1919 m. kovo 21 d., Skuode, JAV išgyvenęs 48 metus. Jis gyveno Redford, MI.

Velionis buvo paskautininkis, darbavosi Detroito skautų "Baltijos" tunte, "Gležinio vilko" skautų vyčių būrelyje. Nuo 1938 m. studentų skautų "Korp! Vytis" ir vėliau "Akademinio skautų sąjūdžio" narys. Mūsų telkinio – "Neringos" skautų tundo sesės ir "Pilėnų" tunto bro-

liai pažino ir pamilo brolių Vladą IV-je Tautinėje stovykloje 1958 m. Highland Park, MI. Jis buvo tos stovyklos ūkio vadovas.

Vladas nuo jaunystės buvo aktyvus sportininkas: dalyvavo I-je lietuvių tautinėje olimpiadoje, žaidė futbolą ir krepšinį, padėjo steigti Augsburgės sporto klubą "Dainavą" ir Detroito "Kovą".

Velionis buvo pašarvotas Harris laidojimo namuose, Livonia, MI. Po Mišių Dievo Apvaizdos bažnyčioje nuldėtas ir palaidotas Holy Sepulchre kapinėse.

Reiškiamo užuojautą Vlado žmonai Onai, dukrai Ritai ir žentui Rimui Skio-

čiams, dukraitėms Ginai ir Dainai, sūnui Edmundui, dukraitei Kimberly; sesers – Serepinavičių šeimai Lietuvoje ir kitiems giminėms.

Su Vladu pirmą kartą susitikau Kaune VDU "Korp! Vytis" veikloje, o antrą kartą IV-je Tautinėje stovykloje, Michigan. Jis dabar iškeliavo pas skaitybės brolius – Antaną Banionį, Algį Astašaitį, Lionginą Pečiūrą, Česlovą Anužį ir Praną Karalių. O mums čia teskamba Stasio Ylos IV-sios TS vakarinė skautų giesmė:

*Sutelk mus, Viešpatie, būrin
Padangėj savo atviroj,
Ramybėj ir tyloj
Maldaut jauna širdim.*

Ger. J.

LIETUVIŠKOSE MOKYKLOSE

JAV LB Švietimo taryboje

STUDIJŲ SAVAITĖ

31-oji Mokytojų studijų savaitė rengiama rugpjūčio 9-16 d. Dainavoje. LB Švietimo taryba kviečia visus mokytojus joje dalyvauti.

KONKURSAI

Skelbiame JAV LB Švie-

timo tarybos pravedamų konkursų vertinimo komisijas.

Pradinės mokyklos piešinių konkurso komisiją sudaro Victoria Matranga, Aldona Rauchienė ir Dalia Šlenienė. Rašinių konkursą vertins Rasa Staniulytė, Rūta Koncienė ir Aldona Rauchienė. Aukštesniosios mokyklos rašinių vertinimo komisiją

sudaro: Alicija Brazaitienė, Regina Kučienė ir Gražina Sturonienė.

Konkursas baigiasi kovo 31 d. Komisija yra jau gavusi keletą darbų. Konkurso dalyvių darbus prašome atsiųsti į Švietimo tarybą šiuo adresu: 13648 Kikapoo Trail, Lockport, IL. 60441-8680

PLB Švietimo komisijoje

RAŠINIŲ KONKURSAI

Lietuviškų mokyklų, veikiančių už Lietuvos ribų, rašinių konkursas, kurį praveda PLB Švietimo komisija, sulaukė kito mecenato – Raimundo Grigaliūno. Jau antri metai iš eilės jis yra šio konkurso mecenatas.

Pereitais metais konkurse

dalyvavo 26 mokiniai. Jie pateikė gana įdomius darbus, kuriuose nagrinėjo tautinės savimonės ugdymo temas. Kai kurių laimėtojų rašiniai buvo išspausdinti "Dirvoje" ir kituose leidiniuose.

Šių metų konkursinių rašinių tema – šeimos, mokyklos ir draugų įtaka. Tikimės, kad šiemet konkurse da-

lyvaus dar daugiau mokinių, nes kviečiame dalyvauti ir Gudijos bei Maskvos lietuviškų mokyklų auklėtinius.

Punsko konkurso koordinatorius yra mokyt. Antanas Šliaužys, Pietryčių Lietuvos – Virginija Grybaitė, o Karaliaučiaus krašto – Juozas Mičiūnas.

Regina Kučienė

Mielam Kolegai

Rašytojui ALGIRDUI GUSTAIČIUI, Jo mylimai sesutei

GRAŽINAI KRIVICKIENEI

Washington, DC, mirus, gilia užuojautą reiškia ir kartu liūdi

*Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA*

A. † A. FELICIJAI JASINEVIČIENEI

staiga iškeliavus į Amžinuosius namus, jos vyrą, dukras – ROMĄ DEGESIENĘ ir ADA STUNGIENĘ, sūnus – ALVYDĄ ir RIMĄ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučia

*Anicetas ir Stasė Strimaičiai
Romualdas ir Vita Strimaičiai
Robert ir Diana Mayes*

A. † A. VIKTORUI MARIŪNUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame Jo žmoną MARIJĄ ir seserį GENOVAITĘ MODESTIENĘ bei visus artimuosius Amerikoje ir Lietuvoje.

*Korp! Neo-Lithuania
Floridos padalinio
Valdyba ir nariai*

St. Pete. Beach

PADĖKA

*Sudie, sudie... tariau visiems sudie,
Regėsiu laimę aš tenai Anapus.
O kai nukris lemties skirta žvaigždė,
Uždekite žvakelę man ant kapo.*

1997 m. lapkričio 25 d., mintimis atsisveikinęs su visais artimaisiais, iškeliavo į Anapus – amžinos laimės šalį

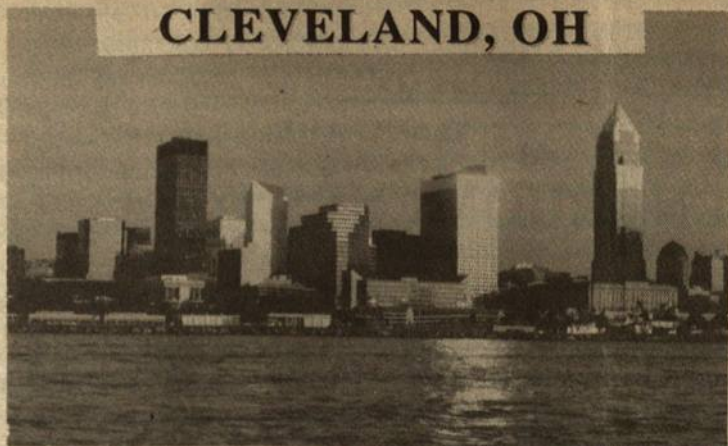
DR. LEONAS KRIAUČELIŪNAS

palikęs žemėje giliame skausme šeimą, gimines, draugus ir lietuvių visuomenę, kuriai jis aukojo savo darbus ir gyvenimą.

Šeima labai dėkinga giminėms ir visiems, kurie jį lankė žiauraus skausmo dienose, nukeldami jo mintis į žemiškus įvykius, kurie atsisveikinote su juo, baigus kelionę žemėje, kurie atsiuntė maldas, aukas ir užuojautas šeimai. Išskirtiną padėką reiškiamo daktarėms Birutei Pumputienei ir Renatai Variakojytei už nuoširdų rūpestį ir priežiūrą ligos metu.

Anapus jo laukė sūnus a. t. Eugenijus. Dabar jie abu, atėjus laikui, sutiks kitus šeimos narius.

*Irena Kriaučeliūnienė
Vida, Algis, Kristina ir Justinas Jonušai
Jolita ir Bill Arzbaeher*

RENGINIŲ KALENDORIUS

• KOVO 22 d. 11:30 val., po Mišių Dievo Motinos sveitinėje – Lietuvių bendruomenės apylinkės metinis susirinkimas.

• KOVO 28 ir 29 d. – Šiaurės Amerikos lietuvių senjorų (vyresnių kaip 35 m.) krepšinio turnyras Dievo Motinos parapijos salėje ir Boromeo seminarijoje.

• BALANDŽIO 4-5 d. – Šv. Jurgio parapijos velykinių kepinų pardavimas.

• BALANDŽIO 5 d. – Kaziuko mugė. Rengia Klyvlendo (Cleveland, OH) skautija.

• BALANDŽIO 19 d. – Šv. Jurgio parapijos Atvelykio stalas – parapijos salėje.

• GEGUŽĖS 2 d. 7 val. vakaro Dievo Motinos parapijos Didžiojoje salėje – Punksko lietuvių ansamblio "Tulpė" koncertas. Rengia LB apylinkės valdyba.

• GEGUŽĖS 10 d. 11:30 v. ryto – Motinos Dienos priešpiečiai – parapijos salėje. Rengia šv. Jurgio parapijos taryba.

• GEGUŽĖS 25 d. 8:30 v. ryto – Memorial Day: apei-

gos, šv. Mišios, pusryčiai. Rengia Katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

• GEGUŽĖS 30-31 d. – Atėitininkų šeimos šventė Dievo Motinos parapijos patalpose. Šeštadienį – Bostono vyrų seksteto koncertas, sekmadienį – šv. Mišios ir akademija.

• BIRŽELIO 14 d. Pabaltiečių tragiškojo birželio minėjimas – šv. Jurgio parapijoje.

• LIEPOS 19 d. 11:30 ryto – šv. Jurgio parapijos gegužinė šv. Jurgio parapijos sodyboje.

• SPALIO 10 d. – Baltiečių draugystės vakaras. Rengia Klyvlendo (Cleveland, OH) baltiečių komitetas.

• SPALIO 17 d., šeštadienį, Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje koncertuos Lietuvos partizanų ansamblis "Girios aidai".

• LAPKRIČIO 15 d. – nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – šv. Jurgio parapijos rudens festivalis.

• GRUODŽIO 19-20 d. – šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinų pardavimas.

• GRUODŽIO 24 d. 9:30 – Bendros Kūčios šv. Jurgio parapijos salėje.

Pasibaigus vasaros atostogoms, pirmadienį vakarais į Dievo Motinos parapijos patalpose matome daug gražaus jaunimo. Tai skautai renkasi į savo sueigas, pilnas žaidimų, juokų, dainų ir klegesio. Skautai ir skautės mokosi išprasmingi savo gyvenimą tarnavimu Dievui, Tėvynei ir Artimui. Jie mokosi pažinti skautiškuosius įstatus ir jų laikytis gyvenime. Mokosi pagarbos ir dėmesio tiek sau, tiek ir savo aplinkai. Skautai ir skautės mokosi gerbti vyresnius už save ir globoti jaunesnius.

Tose programose yra ne tik kasdieniai, bet ir pramogi-

niai užsiėmimai. Tai vasaros stovyklos ir metinės išskylos, išvykos, iškilmingos sueigos, tarpgrupinis bendravimas. Rugsėjo mėnesį skautai vyčiai kandidatai dviems dienoms išvyko į Allegheny kalnus Pennsylvania valstijoje. Jie atliko 12 mylių žygį kalnų takais. Spalio mėnesį prityrę skautai ir skautai vyčiai kandidatai surengė turistinę išvyką į pietines valstijas: Alabama, Georgia, ir Tennessee. Keturiolika jos dalyvių aplankė Erdvės tyrimų muziejų ir žymesnes Pilietinio karo vietas.

Sesės skautės surengė linksmą laužą su tėveliais ir svečiais ponų Degučių sodyboje, tradicinį mergvakarį sa-

vo vadovei jaunamartei Kristei ir iškilmingą tunto prieškalėdinę sueigą. Sueigos metu 6 mergaitės pakeltos į paukštytes ir dar 5 – į skautes. Jos davė atitinkamus žodžius. Skautai vyčiai prieš Kalėdas surengė savo tradicines Kūčias visiems skautijos nariams ir jų svečiams.

Taip pasibaigė senieji metai. O šiemet laukia didelis uždavinys – Kaziuko mugė, kuriai skautai ir skautės jau sparčiai ir kruopščiai ruošiasi.

Skautai savo veiklai remti nerenka aukų, o stengiasi patys jiems reikalingus pinigus užsidirbti. Tam tikslui jau daug metų gražiai pasitarauja Kaziuko mugė.

"Pilėnų" tunto dalis išvykoje į Alabamos valstiją.

S.Belzinskienės nuotr.

"Neringos" tunto sesės kalėdinėje mugėje

V. Bacevičiaus nuotr.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą liūdėsio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL
TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122
Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980
Fax: (216) 831-5028

LIETUVA – 1998

Skrudžiai į Vilnių – geriausiomis kainomis
Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.
Bendradarbiaujame su Lietuvos avialinijomis

Rita Staškutė-Žvirblienė

MATAS & ASSOCIATES

RITA MATAS • Broker • G.R.I. • Licensed Real Estate Appraiser

17938 Neff Road
Cleveland, OH. 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Road
Pepper Pike, Oh. 44124
(216) 473-2530

ADV. VYTAS MATAS teisinis patarėjas

DIRVA

Neseniai "Dirvoje" buvo išspausdintas JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkės Birutės Jasaitienės atsakymas į mano 1997 m. gruodžio 23 d. paskelbtą laišką. Tikrai nesiruošiau dar kartą veltis į ginčus, tačiau p. B. Jasaitienės rašinyje yra daugybė netikslų, skaitytojus klaidinančių pareiškimų. Be to, autorė tame rašinyje tiesiogiai kreipėsi į mane.

Atrodo, kad B. Jasaitienė nepaiso faktų arba nėra susipažinusi su "Lietuvių sodybos" veiklos pradžia ir administracija Klyvlende, Ohio. Tai, žinoma, yra visiškai suprantama, nes nei ši ponija, nei kuris kitas JAV LB Socialinių reikalų čikagiškės tarybos narys niekada nedalyvavo "Lietuvių sodybos" planavime, organizavime, statyboje ar vadyboje nuo pat šio projekto pradžios iki dabar. Visi bylos dokumentai ištikimantys rodo, kad "Sodybai" statyti ir prižiūrėti buvo sudarytas atskiras ir nepriklausomas Socialinių reikalų Ohio skyrius, susidedantis iš klyvlendiečių. Tiesiog neįtikėtina, kad B. Jasaitienė neigia šio skyriaus egzistenciją, nežiūrįnt to, kad visi valdžiai įteikti dokumentai, dėl federalinės paskolos gavimo "Sodybos" kūrimo pradžioje primygtinai nurodo OHIO SKYRIŲ. Dar daugiau: bylos dokumentai

rodo, kad aukšto rango JAV LB asmenys rašė laiškus, minėdami OHIO SKYRIŲ. B. Jasaitienė, taip pat nepaiso įrodymų, kad visa "Lietuvių sodybos" idėja buvo suformuota klyvlendietės Danos Čipkienės, nesančios LB Socialinių reikalų taryboje. D. Čipkienė dar 1981 metais parašė JAV Prezidentui R. Reagan laišką, užklaudama apie galimybę suorganizuoti "Sodybą".

Visi Socialinių reikalų tarybos argumentai remiasi faktu, kad originaliuose "Sodybos" įstatuose dėl neapsižiūrėjimo praleisti žodžiai "Ohio skyrius". Jokių kitų argumentų, išskyrus šį technišką praleidimą, taryba neturi. Tikrovė yra ta, kad nuo pat "Sodybos" pradžios – 1980-aisiais iki dabar, Socialinių reikalų taryba nėra turėjusi jokios reikšmės "Sodybos" kūrimo žygyje ir jokio vaidmens bet kokiame finansavime, organizavime, vadyboje ar priežiūroje. Jei Socialinių reikalų taryba iš tikrųjų tiki, kad jai tenka kokia nors atsakomybė dėl "Sodybos", tai kodėl visi iki šiol turimi įrodymai liudija, kad daugybę metų ši taryba absoliučiai nieko nedarė ir net nebandė daryti "Sodyboje"?

Taip tęsiasi iki ankstyvų 1990-tų, kai B. Jasaitienė pastebėjo praleistą terminą

Apie tai jau rašėme "TIKROJI BYLA" NAIKINA BENDRUOMENĖS IŽDĄ

"Ohio skyrius". Štai tada čikagiškė Socialinių reikalų taryba ir pabandė išreikšti jos teisę į vadovavimą jau seniai veikiančiai "Sodybai". Pasišamdžiusi brangų advokatą iš Čikagos, Socialinių reikalų taryba asmeniškai užpuolė "Sodybos" patikėtinius, pareikalavo, kad jie visi atsistatydintų ir inicijavo visai naują patikėtinių komitetą, sudarytą iš savo narių. Šis arogantiškas ir akiplėšiškas pasikėsimas perimti "Sodybos" kontrolę buvo įvykdytas be jokių diskusijų su nors vienu patikėtiniu. Įdomu yra tai, kad B. Jasaitienė savo rašinyje "Dirvai" net nepaminėjo, kad visos HUD inspekcijos ir pranešimai rodo, jog "Sodyba" yra gavusi puikius pažymius už savo veiklą – joje gyvenančių žmonių priežiūrą.

Bene pats didžiausias, bet, žinoma, absoliučiai klaidingas B. Jasaitienės kaltinimas, kad "buvo įvykdyta Sodybos privatizacija – panaikintas jos visuomeninis pradas". Taip vadinama "privatizacija" net negali įvykti! "Sodyba" buvo 100% finansuota federalinės valdžios per HUD skirtais pinigais, pagal Ohio valstijos ir IRS taisykles, kaip pelno nesiekianti korporacija. Ji veikia pagal šių ir kitų valdžios departamentų nuostatus ir yra jų griežtai kontroliuojama. "Lietuvių sodybos" pagrindinis siekimas yra rūpintis vyresnio amžiaus žmonių apgyvendinimu ir jų priežiūra pagal valdžios nurodymus, tiesiogiai atsiskaitant minėtoms valdžios įstaigoms.

Savo laiške B. Jasaitienė bando įrodyti, tarytum lietuvių visuomenė kažkokiu būdu buvo formaliai "išjungta" iš "Lietuvių sodybos" veiklos. Tai gal ši ponija galvoja, kad jos grupė yra labiau "lietuviška" negu Klyvlendo lietuviai, kurie "Sodyboje" turėjo sprendžiamąsias roles nuo pat jos pradžios?

Privalau pažymėti, kad "Sodyba" pasitarnavo ne vien lietuviams, bet ir kitų tautybių vyresnio amžiaus pensininkams, gaunantiems mažas pajamas. Nederėtų pamiršti, kad federaliniai įstatymai draudžia bet kurių individų diskriminaciją tautiniu pagrindu ir kad "Sodyba" buvo pastatyta ne vien Amerikos lietuvių gerbuviai.

Jei B. Jasaitienė su savo Socialinių reikalų taryba buvo taip susirūpinusi pastatyti ir įrengti vyresnio amžiaus žmonėms namus, tai kodėl ji tokių nepastatė Čikagoje ar kitur Amerikoje? Byloje esančiuose dokumentuose matyti, kad vienintelis mėginimas, kurį Socialinių reikalų taryba pati pradėjo, buvo Čikagoje. Kaip kiekvienas žino, jiems nepavyko. Kol kas vienintelis toks sėkmingas projektas dėl žemų pajamų pensininkų patalpinimo yra Klyvlendo lietuvių ir Amerikos valdžios pastangomis pastatyta ir puikiai veikianti "Lietuvių sodyba".

Liūdna, kad Socialinių reikalų taryba nusprendė eikvoti jai patikėtus dosnių aukotojų pinigus, brisdama į labai brangų bylinėjimąsi ir pasamdydama vieną iš didžiausių ir brangiausių Ohio advo-

katų firmų. Vis dėlto "Lietuvių sodybos" patikėtiniai ištvermingai kovos prieš šią dirbtinai suformuotą bylą. Tikime, kad Ohio teismai galutinai užtikrins teisingumą.

Algis Žukauskas
"Lietuvių sodybos"
patikėtinis

Redakcija yra gavusi ir daugiau laiškų šia tema. Tačiau jų nespausdinsime tol, kol paaiškės vienoks ar kitoks sprendimas. Labai prašome šia tema kol kas nerašyti.

"DIRVAI" AUKOJO:

V. Vidugiris, Rancho P. CA 65
Dr. P. Švarcas, Thous. O. CA 20
P. Račkauskas, Dorchester, MA 15
J. Werbicki, Holbrook, MA 15
A. Bagdžiūnas, Hillcrest, NY 15
J. Janušaitis, Port Orange, FL 15
J. Kučinskas, Miami B. FL 15
R. Orintas, Lorain, OH 15
Kun. A. Babonas, Detroit, MI 15
K. Černius, Chicago, IL 15
S. Vaičius, Chicago, IL 15
P. Jadviršis, Chicago, IL 15
V. Kazakaitis, So. Boston, MA 10
L. Švelnis, Needham, MA 10
J. Mačiulaitis, Sunny Hills FL 10
S. Gofensas, Brockton, MA 5
V. Janušauskas, Canada 2

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame. Jūsų parama ir nuoširdūs pasiskatinimai labai padeda nelengvame mūsų darbe.

Labai prašome pranešti, jeigu jūsų pavardė nepaminėta arba pastebėjote kokius nors netikslumus.

Redaktorius

TELEGROUP

DABAR SU LIETUVA KAIBU \$0.48

TIK už minutę

IGALIOJASIS TELEGROUP ATSTOVAS • SUSIKALBĖSITE LIETUVIŠKAI

ATLANTIC Express Corp.

PERSIUNČIAME IR PRISTATOME SIUNTINIUS GAVĖJUI TIESIAI Į RANKAS. SIUNČIAME LAIVU IR AIR CARGO Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, RUSIJĄ, UKRAINĄ, LENKIJĄ IR KARALIAUČIAUS SRITĮ. PERSIUNČIAME PINIGUS. UŽSISAKYKITE AMERIKIETIŠKO MAISTO KOMPLEKTUS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE.

IŠ TOLIAU SKAMBINKITE: 1-800-775-7363

ATLANTIC EXPRESS CORP. ATSTOVAS CLEVELAND'e
LITMA IMPORT-EXPORT, Inc. Skyrius dirba:
639 East 185 St., Cleveland, OH 44119 II-V 10AM - 6PM
Tel. 216-481-0011 VI 10AM - 3PM

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200 th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

TAUPA

Lithuanian Credit Union
Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119 481-6677

Paskolos namų remontui nuo 7%
Dėl smulkesnės informacijos skambinkit TAUPAI
Prieš perkant naują mašiną - pasiteiraukite TAUPOJE
Naujom mašinom - nuo 7.0% Naudotom mašinom - nuo 8.5%

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį ----- 9:00v.r. - 4:00p.p.
penktadienį ----- 9:00v.r. - 6:00p.p.
šeštadienį ----- 9:00v.r. - 12:00p.p.
sekmadienį parapijoje ----- 11:00v.r. - 12:00p.p.

Kiekvieną taupomojį saskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000